გაზეთის ელექტრონული ვერსია ინტერნეტში:
http://www.opentext.org.ge/lelo

ლელო

№ 90
(11 956)

18 – 21 ნოემბერი, 2005 წ. ფასი 40 თ.

გამოდის 1934 წლის 13 აპრილიდან

ნომერში:

- სტალინი ვერ გამოზარდეთ!
- ვერისაბაღელის მოგონებები
- ქართული შეხვედრის ამბები
- ყველა ფინალისტი ცნობილია
- ჩხუბი... კოდიუშზე
- შეტაკება „ლომა-ლოკაზე“
- მრკოლს მარტვის მოწვევა ჩამოართვეს
- საჭადრაკო ამოცანა, კროსვორდი

ახალგაზრდების ტურნირი სტამბულში

სტამბულიდან დაბრუნდა თავისუფალ და ბერძნულ-რომაულ ჭიდაობაში იქ გამართულ საერთაშორისო ტურნირში მონაწილე საქართველოს ახალგაზრდული ნაკრება გუნდები. ორივე სახეობაში 12 კუთხინად ტურნირში 250-მდე ახალგაზრდამ იასპარეზა.

განსაკუთრებით წარმატებული გამოდგა ჩვენი „თავისუფლების“ (მწვრთნელები **ნუგზარ ხხირელი** და **ჯონი ლორია**) გამსილა ტურნირში ხუთმა სპორტსმენმა მოიპოვა. ესენია: თბილისელები **ლევან მეტრეველი** (50 კგ), **ნიკოლოზ გაგნიძე** (84) და დაბო მომპანაშვილი (96), **მაღალ ზარქუა** (60; აფხაზეთი) და ცოლეი დავითაშვილი (55; გორი). მესამე პრიზიორები გახდნენ მალხაზ ზარქუა (აფხაზეთი), **მიხეილ ზარქუა** (66), გორელები — **ნიკო ტკლაშაძე** (74), **არჩილ ბარამიძე** (84), **ზაალ ჯობავაშვილი** (96); ვერხვიანი ჩვენები მეორე ადგილზე გავიდნენ წმსინძლების შემდეგ, მესამე პრიზიორები ირანელები გახდნენ.

შედარების მოკრძალებული შედეგებია ბერძნულ-რომაულში (მწვრთნელი **ვლადიმერ ადეიშვილი**). აქ პირველობა მოიპოვა ოზურგეთელმა **კახა მეჭებაშვილმა** (60), მეორე პრიზიორი გახდა **დათო ქარჩავა** (84; აფხაზეთი), მესამე — თბილისელი **ილია გუდაბაიშვილი** (66) და ბათუმელი **ზაზა შავაძე** (74).

ქუნდური: 1. ირანი, 2. თურქეთი, 3. აზერბაიჯანი, 4. **საქართველო.**

„თუ გავითვალისწინებთ, რომ ტურნირში მონაწილეობდნენ ჩემპიონატად სამყაროსო კუთხეში, საქართველოს მოწყობილი შედეგები ურიგოდ არ არის, კვლავ ვრჩებით მოწინავეთა რიგებში, რაც, რაღა თქმა უნდა, სამწვრთნელო შემ პასუხისმგებლობას გვაკისრებს“ — გვითხრა თურქეთის ტურნირში საქართველოს მოქიდავეთა დელეგაციის ხელმძღვანელმა, ერთნეულო ფედერაციის გენერალურმა მდივანმა **იშხარ შოშიტაშვილმა.**

დიმიტრი დუნდუას ახალი თაოსნობა

„ქარაული ხალხური თამაშუობაებისა და სპორტის ეროვნული ასოციაციას“ გიხვოთ!

სპორტის ეროვნულ სახეობებს და ხალხურ თამაშობებს ჰყავს დარ ან 3 ვიეს პატრონი. ადრე ტარდებოდა სხვადასხვა შეჯიბრებები ეროვნულ სახეობებში, ხალხური თამაშობები კი სავალდებულოდ

იხ. 80-2 გვ.

დაღესტნის პრეზიდენტმა ასე მოისურვა...

სულაც არაფერია იმაში დასაძრახი, როცა პრეზიდენტი, დიდი ქვეყნის იქნება ის თუ პატარის, თუნდაც ატტრიბიის, სპორტის ამა თუ იმ სახეობაში ატარების ტურნირის თავისი სახელობის თასზე, მეტიც, შეკიბრების ნიშნად თავის მშობლიურ ქალაქში ან სოფელში. დიდ გაიგოს ქვეყანამ, მთავარია, სპორტმა და მეგობრობამ იზეიმოს. არა, ამჯერად დაღესტნის პრეზიდენტს თავისი სახელობის ჭიდაობაში ტურნირი, სულ ხუთი ქვეყანა: აშშ, ბელარუსი, საქართველო, აზერბაიჯანი და რუსეთი (მასპინძელთა გუნდით) მონაწილეობდა. საპრიზო ფონდი სულიერები იყო — 90 ათასი აშშ დოლარი. საქართველოს ნაკრება მეზობლებთან შესულტებული შემადგენლობით გაემგზავრა (თუ რატომ, „ლელოს“ 88-ე ნომერში ეწერებით).

პირველი შეხვედრა ქართველებმა ბელარუსებს მოუგეს 6:1, მასპინძლებთან კი 5:2 დამარცხდნენ, მერე ისევ მოიგეს, აზერბაიჯანელებთან 7:0 და მესამედ ადგილზე გავიდნენ.

ბესიკ ლიპარტელიანი ისევ პრეზიდენტმა

მთიქმა-მთიქმას წერტილი დაესვა. ნლობა და ხელისუფლება იმან დაიმახვინა, ვინც საქმით დაამტკიცა თავისი უპირატესობა. ეს კი საქართველოს საკალათბურთო საშყაროში კარგად ცნობილი ვეერ კალათბურთელი, სოლო შემდეგ წმწთონელი და ფუნქციონერი ბესიკ ლიპარტელიანია – კაცი, რომელმაც ყველანაკ დატოვა შთამბეჭდავი კვალი, სადაც კი ხელისი და უნარის გამოჟღენის საშუალება მიეცა. ბოლო ოთხი წელია ბესიკ ლიპარტელიანი კალათბურთის ფედერაციას ეგება სათავეში და დღეს თუ ერთ-ორი ეროვნული ფედერაცია წარმატებულად წწოდება საქართველოში, ერთი მათგანი უდავოდ ჩვენი კალათბურთის ფედერაციაა. აი, სად მოხდა ჭეშმარიტად რევოლუციური (კარგი გაგებით) ცვლილებები. ამიტომ იყო, თავიდან აგორებული ჭორები ფედერაციის შესაძლო კანდიდატებზე ბოლოს ისე ჩაცხრა და გაიღება, ერთიც აღარ დარჩა მეტოქეობის მსურველი. თამამყვარე ხალხი ვართ ქართველები. ისიც ვიცით, ოღონდ, ხანდახან, ვინ ვინ არის და თავად რას წარმოადგენს.

ამჯერად სწორედ ასეთმა გამონაკლისმა იზეიმა. ბესიკ ლიპარტელიანი კვლავ, უკვე მეორე ვადით აირჩიეს საქართველოს კალათბურთის ეროვნული ფედერაციის პრეზიდენტად. აირჩიეს და არც შემცდარან იმიტომ, რომ უკვე ჩინებულად იცოდა ყველას, ვინ უნდა აერჩია.

წარმატება გუსხურეთ ქართულ კალათბურთს.

ფრენბურთელებს სანქცია მოუხსნეს

ფრენბურთის საერთაშორისო ფედერაციიდან ჩვენ ეროვნულ ფედერაციაში შიდეტყობილ ინფორმაციით, სანქცია, რომელიც დაწესებული იყო ჩვენი ქალთა ეროვნული ნაკრების წინააღმდეგ ევროპის შესარჩევ ტურნირში გამოუცხადებლობის გამო, გაუქმებულია. ეს სანქცია, შეგახსენებთ, გამოიწვია საფრენბურთის საელჩოს დაუდევრობამ, რომელიც დროულად არ გასცა ვიზა საქართველოს ნაკრების წევრებზე.

ამიერიდან საქართველოს ქალთა ნაკრების კვლავ ეძლევა უფლება ისპარტოს საერთაშორისო შეჯიბრებებში.

ამასთან, დაფქნით, რომ ჩვენი ეროვნული ფედერაცია არ აპირებს კონკურენტი ჰთოველის ამოწურულად დატოვებას საკონსულოსთან არ დამთავრებულა და საქმე სასამართლოს ხელში ხედება. სწორედ სასამართლოს გადაწყვეტილებამდე შეჩერებული ფულადი ჯარიმის გადახდა–არგადახდის საკითხი.

„ლელო“–სააბონენტო „გუშათე“.

გუშინ, 17 ნოემბერს, საქართველოს ჩემპიონატი:

„ხელოვნება“ – „ცოჩები“ 22:15

„ლელო“ – „აკადემია“ 23:20

წასვლა თუ წინსვლა, ბაგრატ გამოზ!

რედაქციაში აღშფოთებული რეკავს ფეხბურთის გულშემატკივარი, ნახეთ, სადამდე მიდის გაიოზ დარსაძის ცინიზმი? ათდეთ გაზეთის (გაზეთის სახელი დაგვისახელა) და ნახეთ ბოლო აბზაცი. ათდეთ? ვკითხულობ და ვფიქრობთ: „წასვლა? ეს ყველაზე ადვილია. ამისთვის ნაკრებში დანიშნის დღიდან მზად ვარ“ – ამბობს ჩვენი ეროვნული ნაკრების შთაგარი მწვრთნელი.

მერე და რა არის ამ ტექსტში უცნაური? თურმე იმ გულშემატკივარს, მისდაუნებურად, სიტყვა „წასვლა“ ამოუკითხია, როგორც „წინსვლა“ და ამას გაუღიზიანებია.

„წასვლა“ და „წინსვლა“ მართლაც საოცრად ჰგავს ერთმანეთს ხმოვანებით და ფორმით, თორემ შინაარსით, სად ერთი და სად მეორე...

წასვლა, მართლა ყველაზე ადვილია, წინსვლაა ძნელი. წინსვლა მსხვერპლს მოითხოვს, წასვლაც შეწირვაა, მაგრამ გაანძაო, როგორ მიდიხარ, დინსულად თუ...

საქართველოს ეროვნული ნაკრების პრობლემები მემკვიდრეობით გადადის, როგორც მწვრთნელებში, ისე ფედერაციის ხელმძღვანელებში. რა თქმა უნდა, გულშემატკივარი დაიღალა ამდენი ლოდინით და იმედგაცრუებით, უუჭი ოცნებით, დაპირებებით. ახლა ახალი იმედების და დაპირებების დრო დადგა. მსხვერპლად შეწირული ნაკრების მწვრთნელებს ყველა ცოდვა ვა, საერთოდ, ქართული ფეხბურთის პოლიდრონიდელი ტრადიციული უნიათობა, დღევანდელ სინამდვილეშია, სფეკ ამგამინდელმა ხელმძღვანელებმა აიკიდეს საკუთარ მხრებზე. ისინი აცხადებენ, რომ ყველაფერი დაიწყო ნულოვანი წერტილიდან, მიმდინარეობს ახალი გუნდის შენებლობა და ითხოვენ მოთმინებას... კიდევ ერთხელ. გულისტკივნელი ფეხბურთის ქომაგები კი მორიე ექსპერიმენტად აღიქვამენ მიმდინარე პროცესებს და ნაკლებად სჯერათ პერსპექტივის. რა დასაძრახი, რომ მოვა თუ არა ნაკრებში ახალი თავკაცი, მისგან დაუყოვნებლივ მოელიან სასწაულს. იმდენი ჩინებული ფეხბურთელის ფონზე, რაც ჩვენ გვეყვის, ამეგანო პრეტენზია თითქოს ბუნებრივია. მაგრამ ბოლომდე სრულყოფილად, მაინც არაფერი გამოდის — არის ცალკეული შემსრულებლები, არ არის ერთიანი, მოზანშწრაფული, თავდაცვებული გუნდი. ეს უკვე სხვაა. თითოეული ფეხბურთელის პატრონტიზმი (ისტატობაზე არაფერს ვამბობთ, ამის დეფიციტი ნამდვილად არ არის), ვერ იქცა გუნდურ პატრონტიზმად. როგორც ჩანს, თვით ნაკრების შიდა პრობლემებსაც, რაღაც-რადაცები დასალაგებელი, რასაც დრო სჭირდება.

დრო! აი, რა არის მთავარი, რასაც სფეკ-ს ხელმძღვანელობა და გაიოზ დარსაძე თხოვნენ. ვიდა კი თავიდანვეა გაცხადებული.

გაიოზ დარსაძის კანდიდატურა თავზე ძალით არავის მოუხვევია ნაკრებისთვის. იყო განსჯა, ბოლოს და ბოლოს, სფეკ-ს აღმასკომმაც თოძმის ერთხმად მასზე შეაჩერა არჩევანი.

დიახ, წასვლა ადვილია, მაგრამ არის კი ეს გამოსავალი? ვინ იძლევა გარანტიას, რომ ყველაფერი, თანაც რადიკალურად, უკეთესობისკენ შეიცვლება? ალბათ, როგორც აქამდე ყოფილა, გუდს მოეთხოვნ და ყველაფერი ამით დამთავრდება. დამთავრდება ისე, როგორც ადრე დამთავრებულა.

ბევრს მოსწონს სფეკ-ს თავკაცის და ნაკრების მთავარი მწვრთნელის კატეგორიული პოზიცია და პრინციპულობა, ბევრს — არა! უზეკულო ამაში არაფერია. მთავარია, გადაიღახოს ურებიკინი.

ასე რომ, წასვლა ადვილია, წინსვლაა ძნელი!

მიმოხილველი

კოტე მახარაძის მემორიალი

გუშინ, თბილისის სპორტის სასახლეში დასრულდა ცნობილი სპორტელი კომენტატორის და მსახიობის **კოტე მახარაძის** სახელობის რიგით მეხუთე საერთაშორისო ტურნირი მინიფეხბურთში, სამ ასაკობრივ (1991-1992-1993 წწ.) ჯგუფში 48 გუნდის მონაწილეობით. 1993-წლიანებში ნახევარფინალში ერთმანეთს შეხვდნენ „ჯორა“ — „35-ე საფეხბურთო სკოლა“ და ფოთი — ზუგდიდი. ფინალში გორი — ზუგდიდის ორთახრძოლის ძირითადი დრო 0-0 დასრულდა. პენალტების სერიაში კი გორელებმა იმარჯვეს და მთავარ პრიზს დაეუფლნენ. მესამე ადგილი ფოთელებს ხვდათ.

1992-წლიანების ნახევარფინალში „ვაჟა“ — „საბურთალოს“ მოეცრო, „ლიანა“ — „ზუგდიდს“. ფინალში ლიანელებმა 2-0 დაამარცხეს მეტოქე, მესამეზე კი „საბურთალო“ გავიდა.

რაც შეეხება 1991-წლიანებს, აქ ნახევარფინალში „მთავარი გლობუსი“ „მცენარით“ დამარცხდა, მეორე მატჩში კი შენელელის „ლინამენ“ ალობა გაგეს თანაბარ ეტაპებზე. ფინალურ მატჩში „მცენარ“ დამარცხდნენ მეტოქესთან პენალტების სერიაში (ძირითადი დრო 2-2), ხოლო მესამეზე კი „მთავარი გლობუსი“ გავიდა.

გუშინვე, კოტე მახარაძის დაბადების დღეს, ტურნირის ორგანიზატორებმა ფიღების საზოგადო მოღვაწეთა პანთეონში, მისი სახელით ფიცილებით შეამკეს.

ქაჯა მზიდაძე

კოკაი იგებს და აგებს...

ლევან ცაგარეიას ორი ორთაბრძოლა შეუდგა (ერთი წაგება, ერთი მოგება) „ლელოს“ მკითხველი ჩვენი გაზეთის წინა ნომერში გაეცნო. მესამე შეხვედრა კოკაის აღმოსავლეთის მიეგებრა **ტბანაშვილებთან** წააგო. მეოთხე შეკრებაზე ისევ „მაჟი ზღვის“ სასარგებლოდ დასრულდა. ჩვენებურმა ამჯერად დასავლეთის მეშვიდე მიეგებრა ტოკიტენყე შეიგრძნოვა.

მეხუთე პაექრობა კოკაიმ გუშინ გამართა. მისი მოწინააღმდეგე იყო დასავლეთის მეოთხე მიეგებრა **ოქაიაშე**. ქართველი ადრე ემსჯელი შეხვედრია ამ ოსტატს და ხუთჯერ გაიმარჯვნია. ცაგურიამ ამჯერად ვერ სძლია „დაბრისებულ“ მეტოქეს და სეხნიის ბოლო ბაშზე ორივი მესამე მარცხი იწვნია...

ერთი მეკალი, მაგრამ დიდი ოპტიმიზმი

ტრადიციულად ოფიციალურ საერთაშორისო შეჯიბრებებში თუ ტურნირებში ქართველი ბადმინტონის ყოველთვის თვალსაჩინო წარმატებებს ადწევენ. ამჯერად კი ასტანაში გამართულ მსოფლიო ჩემპიონატიდან შინ ჩვენი ნაკრება მხოლოდ ერთი მედალით დაბრუნდება – მესამე საპრიზო ადგილზე გავიდა მინდია ბოდოველი (90 კგ), რომელსაც სპორტის გულშემატკივრები ადრე ძალიან ეცნობიერებენ.

გუშინ, სპორტის დეპარტამენტში გამართულ პრესკონფერენციაზე ნაკრების წმწრთნელებმა და ფედერაციის ხელმძღვანელებმა მასმედიის წარმომადგენლებს გააცნეს ის მიზეზები, რამაც ჩვენი ნაკრების წარუმატებელი გამოსვლა განაპირობა. ოპტიმიზმი რჩება. ჩვენც ვირწმუნოთ.

გაზეთის დაბეჭდვამდე: აზია დამატებით საგზურს ითხოვს

ფეხბურთში მსოფლიოს 2006 წლის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის დამთავრების შემდეგ, აზიის საფეხბურთო კონფედერაციის ხელმძღვანელობა აპირებს ფიფას მოსთხოვნ დამატებით საგზური ამ რეგიონის გუნდების მონაწილეობით გამართული შესარჩევი ტურნირის.

„ჩვენ ყოველთვის გვსურდა გავეტოვრთოვებინა ჩვენი წარმომადგენლობა მსოფლიო ჩემპიონატზე. თუ ჩვენი გუნდები წარმატებით იასპარეზებენ ევროპაში, ასეთივეზეა მოუთოვთ ფიფას დამატებით საგზურის“, — განაცხადა აზიის საფეხბურთო კონფედერაციის პრეზიდენტმა მოჰამედ ბენ ჰამამმა.

ფარული დიპლომატია მსოფლიო საორგულო საქმეებში

ჰიპერმეტი ბენედიქტუსი

ფედერაციების ახლოსნატურ უმრავლესობაში, თითქმის გამართული ოლიმპიადის შემდეგ, შარშან ზედიზედ მეოთხედ აირჩიეს ამ პოსტზე. ბოლო არჩევნები შარშან დეკემბერში გაიმართა პარიზში. სწორედ იქ მიაღწია კულმინაციას დაპირისპირებამ. უსმენიენი, მისი პირადი ძველოპონის და რუსეთის აჭრელი მხარდაჭერის მიუხედავად, როგორც 28:20 დამარცხდა.

ამის მერე, რუსეთმა განიზრახა ჯერ ევროპის ფედერაციაც მაინც მოეგო თავისი გავლენის ქვეშ. პეკინის ოლიმპიადამდე როგორც საერთაშორისო ევროპის ფედერაციის პრეზიდენტის არჩევნები კი კარის იყო მომდგარი. ამასთან, მერე, უსმენიენს, როგორც კონტინენტის პრეზიდენტს, გაეცლებით მყარი პოზიცია ეჭირებოდა როგორც საერთაშორისო ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი.

ევროპის ფედერაციის ყრილობა გაიმართა წლეულს, ივნისის ბოლოს, ბუდაპეშტში. როგორც ამ ბიზნესის რუსეთის შეშფოთა არც ევროპის ფედერაციაში სურდა და თავიანთი კანდიდატური ინგლისელი **სმიტი** დაუპირისპირეს უსმენიენს. რა ხერხს აღარ მიმართა რუსეთის მხარემ. ყველაზე საოცარი კი ის იყო, რომ უსმენიენმა **ევროპის ფედერაციის პიეჭეტში ჩარიცხა...** მილიონი დოლარი. ეს მაშინ, როცა ამ ფედერაციის არჩევნების წინ მხოლოდ 30 ათასი ჭმანდა თავის ანგარიშში. მხოლოდ ამის შემდეგ გაიმართა პრეზიდენტის არჩევნები, რაც უსმენიენმა 26 ხმით მოიგო — 18-ის წინააღმდეგ და გახდა ევროპის ფედერაციის პრეზიდენტი.

2008 წლის წინასაოლიმპიადო, 2007 წლის მსოფლიოს ჩემპიონატის ჩატარების ადგილიც არ იყო გადაწყვეტილი. ეს საკითხი ამ დღეებში განიხილა მსოფლიო ფედერაციამ კატარში. რიგმა წამოაყენა პლეგიები, სადაც შარშან იუნიორთა მსოფლიოს ჩემპიონატი ჩატარდა. რუსეთმა კი უკვე ევროპის ფედერაციის მხარდაჭერით, სანკტ-პეტერბურგი წამოაყენა. მოყლედ, როგორც ეს უსმენიენის დაპირისპირება აქაც გაგრძელდა და დიდი მუშაობის შემდეგ, ოლიგარქის სასარგებლოდ დასრულდა — 52:40. ასე რომ, სანკტ-პეტერბურგი უმასპინძლებს მოფარიკაჭეთა წინასაოლიმპიადო მსოფლიო ჩემპიონატს.

ასი, ასეთია ვითარება, რომლის წყალქვეშ დინებების ამოცნობა, ვფიქრობთ, მკითხველს არ გაუჭირდება.

დავქნათ, რომ კატარში გამართულ კენჭისყრაში საქართველოდან მონაწილეობდა ორი ფედერაციის ვიცე-პრეზიდენტი **ზურაბ კეკანაძე** და გენერალური მდივანი **მორის სახვაძე**.

თენგიზ თოფაღვილი.

საერთაშორისო ტურნირი გამოცდილება უფრო ვალებად არ მოდის...

14-15 წელი მოზარდისთვის ის ასაკია, როცა სპეციალისტებს უკვე თამაშად შეუძლიათ მათი სპორტული მონაცემების შემოწმება და ნიჭის ამოცნობა. საერთაშორისო დონის ასპარეზობები კი, როგორც მწვრთნელებს, ისე მათ შეგირდებს შესაძლებლობას აძლევს წარმატებით მიუახლოვდნენ დასახულ მიზანს.

ამ დღეებში ანტალიაში ძიუდოში გამართული საერთაშორისო ტურნირი ოურქეთის, ბულგარეთის, ფაზახეთის, უზბეკეთის, სირიის, რუსეთის, კოსოვოს, ალბრაზიანეთის, ისრაელის, თურქმენეთის და საქართველოს 14-15 წლის გოგონებისა და ჭაბუკების მონაწილეობით სწორედ ის ასპარეზობა იყო, სადაც დიდი ტატიმის მომავალი ოსტატები თავიანთი უნარის სრულად გამოუყენებით იბრძოლებდნენ წარმატებისთვის.

ჭაბუკებს ანტალიაში მწვრთნელი **ზურაბ კოროხაშვილი**, გოგონებს კი საქართველოს ქალთა ნაკრების მთავარი მწვრთნელი **გოდერძი ველიჯანაშვილი და მწვრთნელი ლუშიწილა უერაძე** ახლდნენ.

ჭაბუკებში ოთხი მედალი მოიპოვეს. **ზებედე რუხაიაშვილმა** (60 კგ) და **იაგო მესხტერიშვილმა** პირველის დასასკუთრეს. **ახიკო შინჯიკაშვილს** (66) ვერცხლის მედალი ხვდა წილად. გუნდი კი მესამე ადგილზე გავიდა.

„ასეთ შედეგს მონაწილეთა სიმეცრის გამო ველოდით. სრული შემადგენლობით რომ გვესპარეზა, აუცილებლად მოვიგებდით გუნდურ პირველობას. ამის საშუალება კი ფინანსების უკმარობის გამო არ მოგვეცა. ეს ბიჭები ახლა საქართველოს პირველობისთვის ემზადებიან. გაზაფხულზე კი აუცილებლად მიიღებენ მონაწილეობას თანატოლთა შორის ევროპის პირველობაზე" — გვითხრა მწვრთნელმა ზურაბ კოროხაშვილმა.

რაც შეეხება ჩვენს გოგონებს, მათ ვერცხლის ორი და ბრინჯაოს სამი მედალი დაიმსხვრეს. მეორე პრიზიორები არიან: **ნაია ვეშაგური** (48), **მარი ოქროპირაშვილი** (52), მესამე ადგილზე გავიდნენ: **სოფო როსტომაშვილი** (44), **მაია ტარუაშვილი** (52), და **მორანა გეგიაძე** (მძიმე). ვიტყით, რომ მსაჯობა, არ იყო მთლად ობიექტური. დაზაკრულთა შორის კი ჩვენებიც აღმოჩნდნენ. განსაკუთრებით დაზაკრეს მაია ტარუაშვილი, ფინალში გადასასვლელ შეხვედრაში. საერთაშორისო ტურნირში მონაწილეობა, რაღა თქმა უნდა, დიდებეულია, მაგრამ მზაკრობა სანანებლად არ უნდა გაუხდეს გუნდს და მის ხელმძღვანელებს. ნაკრებაებმა, მოეწესრიგებულმა ატმობეჭდმა და ნამდვილად გააწამა მეზაერები.

ელენე ქიჩხოვაშილი, რუსუდან ხუროვაშილი.

„ლელოს" სპეციალური კორესპონდენტები. თბილისი-ანტალია-თბილისი

P.S. „ლელოს" რედაქცია მადლობას მოახსენებს საქართველოს ძიუდოს ქალთა ნაკრების უფროს მწვრთნელ გოდერძი ველიჯანაშვილს, ტურნირზე ჩვენი კორესპონდენტების გამგზავრებაში ხელშეწყობისთვის.

ზურაბ კეკანაძე და სალომე ჭაჭუა ევროპის ჩემპიონატის ბრინჯაოს მედლებით

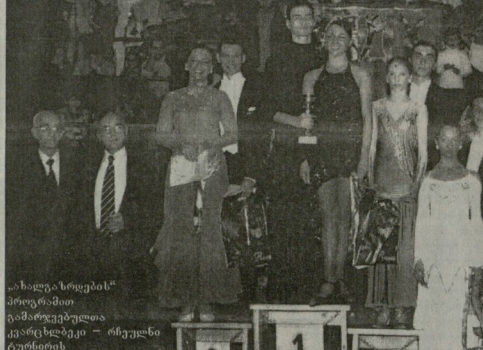

„ახალგაზრდების" პროგრამით გამარჯვებულთა ქალაქ ხაშურში ჩასვლა — რჩეულნი ტურნირის ფუძანიზატორებთან ერთად

ოსკაჭოს და გრაციის ზეიმი თბილისში

თბილისში ამ დღეებში ოსტატობისა და გრაციის ჰარმონიის დაუვიწყარი ზეიმი შეიქმა — საქართველოს სპორტაკაცების ეროვნულმა ფედერაციამ ღია შეჯიბრება ჩაატარა სპორტულ ცეკვებში — „ოქროს საწმისი-2005". მონაწილეობდა 9 ქვეყანა (საქართველო, აზერბაიჯანი, სომხეთი, რუსეთი, უკრაინა, ბელარუსი, ისრაელი, ლიტვა, თურქეთი) წყვილები ასაკობრივ ქვეჯგუფებში, როგორც ევროპულ, ისე ლათინო-ამერიკულ ცეკვებში.

ტურნირის უმნიშვნელოვანესი პროგრამა იყო საერთაშორისო რეიტინგული ტურნირი „ინტერნეიშენ ოპენ" ლათინო-ამერიკულ ცეკვებში. ამ მოზრდილებში (16 წლის ზეკით) წარმოდგენილი იყო 26 წყვილი 9 ქვეყნიდან. საქართველოს დელეგა (**გიორგი ტაბატაძე — თათული გოგიშვილი**) მესამე სპრინზო ადგილი დაიკავა. ახალგაზრდებში კი კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე დადგომის სპატარო უფლება მოიპოვა **ზურაბ კეკანაძემ — სალომე ჭაჭუას** წყვილმა.

ფოტოები რობერტ ბაგოთანისა.

კომბინირებულ ბილიარდში

ამას წინათ, ცინოთეატრ „თბილისში" ლეგენდოსილი არტისტ-ტრანსფორმერის მუშაობის **ფერ მამუკაძისა** და **როლან მურვანიძის** ხსოვნისადმი მიძღვნილი ტურნირი გაიმართა კომბინირებულ ჯარიმიდაში. ორგანიზატორები იყვნენ აჭარის ბილიარდის ფედერაცია, საქართველოს არტისტ-კაშრების აჭარის ორგანიზაცია, საქართველოს ფიზიკოსთა კავშირის აჭარის ორგანიზაცია, აჭარის ავტონომიის სამინისტრო, საქართველოს მხატვართა კავშირის აჭარის ორგანიზაცია.

ტურნირი 16 მონაწილიანის მონაწილეობით ნახევრად ოლიმპიური სისტემით (ორ წაგებამდე) ჩატარდა. ნახევარფინალში ერთმანეთს ძველი მეტოქეები **ჯემსონ ბურჭულიძე** და **გიორგი ბაღოშვილი** შეხვდნენ. ფინალში ბაღოშვილი გავიდა. მეორე ფინალისტი **თენგიზ ღლონტი** გახდა.

ხუთპარტიან პაექრობაში 3:2 გამარჯვება თენგიზ ღლონტს ხვდა წილად და მასვე გადაეცა მთავარი პრიზი — ხისგან დამზადებული მოჩუქურთმებული სასმისი, აგრეთვე, მაგიდის საათი და მხატვარ **კობა ფორცხალაშვილის** მიერ შესრულებული გრაფიკული ნაშრომები.

ოთარ მურვანიძე,

„ლელოს" საკუთარი კორესპონდენტი. ქ. ბათუმი.

სტალინი ვერ გამოზარდეთ?

იყო ასეთი შემთხვევა

კრიზისი ქართული ფეხბურთში 1954 წელს დაიწყო, როცა თბილისის „დინამოს" ოსტატთა გუნდს სამუთთაო კაშორას პირველობის გათამაშებაში მისთვის უნდილო მერვე ადგილი დაკავა. მომდევნო, 1955 წლის საკვირაო ჩემპიონატში ჩვენი გუნდი, რომელსაც სათავეში **ანდრო ვორდანია** ედგა, მეცხრე ადგილზე ჩამოკვეთილა.

ქართული ფეხბურთის ფლაგმის ამოჭმა უსიამოვნება გამოსცდათ ღრმად ჩაფერხა პარტიული ხელმძღვანელები. საჭირო იყო სასწრაფო ზომების მიღება, რათა გუნდის მობერებული შემადგენლობა, ახალგაზრდა, ჩინებული მონაცემების ფეხბურთელთა შეეკოთა. ქალაქში ხმა გავრცელდა, რომ ამ საკითხს ეძღვნება პარტიის თბილისის კომიტეტის სახაზგაზო პირველი მდივნის ფეხბურთის საქმეებში ჩარევით, რომელზეაც მიწვეულები იქნებიან ფეხბურთის პასუხისმგებელი მუშაკები, თბილისში მოქმედი მოზაროდა და ბავშვთა ფეხბურთის სპეციალიზებული სკოლის დირექტორები, მწვრთნელები.

მაშინდელ 35-ე სათქმელოთო მოზაროდა სკოლაში XX საუკუნის ღეგენდარული ფეხბურთელები — მიხეილ მესხი, შოთა იამანიძე, ზაურ კილეიე, ამჟამინდელ ჰკუასელი აღიზარდნენ. ცქყას ბიურო ამ სკოლის უბერებელი დირექტორი (დღეს ბატონი შოთა 86 წლისაა) **შოთა მერკვილაძეც** ქმწრებოდა. როცა ბიუროს წევრმა, ერთმა წამყვანმა პარტიულმა მუშაკმა „დინამოს" სრულიად სოფანი რეზერვების მომარაგებაზე დაინტერესა საბარიო, რამდენიმე კითხვით მიმართა და ოფიციალურ ტონზე მოითხოვა 35-ე საფეხბურთო სკოლის დირექტორის:

— ამხანაგო მერკვილაძე! რამდენი ფილიალი გააშნია დღეისათვის თქვენს სკოლას? „ფიზრუკის" (ასე სიფარულით უწოდებდნენ დირექტორს) მცხეე უპასუხა

— ქალაქში შედი რაიონსა, მაშასადამე, შედი.

— რამდენი ბავშვი სწავლობს და გადის წვრთნას ალნაშენულ ფილიალებში?

— „პატრ" (სტილი დაცულია) 1400-მდე ჰპატკი ფეხბურთელი.

— ძალიან კარგი, განაგრძობდა პარტიული მეშაკი. თქვენი სკოლის გარდა დედაქალაქში მომეშვე სხვა საფეხბურთო სკოლებიც ხომ ეწევიან ბავშვებთან აღმზრდელობით მეშაობას?

— რაღა თქმა უნდა, პატივცემულო პასუხობდა შეკითხვებს ფეხზე მდგარი შოთა მერკვილაძე.

— მერე, თქვე დალოცვილო, თუ თბილისის ბავშვთა საფეხბურთო სკოლებში 1200-ზე მეტი მოზარდი ეეფლება ფეხბურთის საიდუმლოებებს, ერთი ბიჭ**ორას პაიჭაძე** ვერ აღზარდეთ? დარბაზში მსხდომ პარტიულ და საბერნერო მუშაკებს ღიმილმა გადაუბრწინათ სახეზე აჭეს ბრჭყალი. შოთა ნიშნისგნის ტ მერკვილაძე ის კაცი არ გახლდათ, რომ საკადრისი პასუხი ვერ დაებრუნებინა დილეტანტე ცეკას მუშაკისათვის. როცა ოთახში ეკრა სიჩუმე ჩამოვარდა, ბატონმა შოთამ განაცხადა:

— ახლა შეიძლება, პატივცემულო, მეც შეგეკითხოთ ზოგი რამე?

— რამდენი პარტიული რაიკომია თბილისში?

— შვიდი, რა თქმა უნდა.

— რამდენი პარტიული სასწავლებელი და სკოლა იქნება ახალგაზრდა თქვენი აზრით საქართველოში?

განცვიფრებულმა პარტიულმა მუშაკმა 1300-ზე მეტიო, მიუგო.

— ბოდა, თქვე მამაცხონებელო, ერთი სტალინი ვერ აღზარდეთ?

დარბაზში ისეთი ხარხარი ატყდა პარტიული მუშაკები ერთმანეთს ასკდებოდნენ...

ზალვა ქირია

ლიმიგრი ღუნდუას ახალი თაოსნობა

ჰიპერმეტი ბენედიქტუსი

იყო შემოღებული განათლების სამინისტროს ბრძანებით სასკოლო, ე.წ. დიდ დასვენებაზე, თანაც ყველან ძირითადად იმ კუთხის თამაშები უნდა შეეტანათ პროგრამაში.

ადრე სპორტის ეროვნული სახეობების და ხალხური თამაშობების ფედერაციაც იყო ფიქრებული, მართალია, ბევრი არაფერი გაკეთებულა, მაგრამ, მაინც. ახლა ეროვნული სულიკვეთების შესანიშნავმა ენთუზიასტმა, **დიმიტრი ღუნდუამ**, რომელმაც უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებთან ურთიერთობის რეგისტრირებულ კავშირს „ლაზარეს" დაფუძნებით და გაწევით საქმიანობით მთელი თავი, ახლა „ქართული ხალხური თამაშობებისა და სპორტის ეროვნულ სახეობათა ასოციაციის" შექმნით მიიქცა საზოგადოებრიობის ყურადღება. ეროვნული სავნეე ყველას საზურვაეია. სწორედ ამის გათვალისწინებით, გამოცდილ სპეციალისტთა და დაინტერესებულ პირთა შეკრების სერვიოზით, ჩატარდა დისკუსია ზემოხსენებულ თემაზე. კონკრეტულად საკითხი ასე იყო ჩამოყალიბებული: „ღებაები ასოციაციის საქმიანობის პერსპექტივის, ქვეყნისთვის მისი მნიშვნელობის გაცნობისა და თანადგომის მიზნით". შესაფერი სიტყვით, საქართველოს ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის აკადემიაში გამართულ ამ შეკრებაზე, გამოვიდა თვით დიმიტრი ღუნდუა. სპორტის აკადემია კი სწორედ ის კერაა, სადაც ათეული წლებია ქალქვენ ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეში ღღეშდე შემორჩენილ ხალხურ თამაშობებს და სპორტის ეროვნულ სახეობებს. ცხადია, ამ საქმეში თავის დროზე დიდ მეშაობა გასწია ფიზიკური კულტურისა და სპორტის სამეცნიერო-კვლევითმა ინსტიტუტმა. ახლა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ის, რომ ასოციაციი გაგრძელდება საქართველოს ღღეისდეც საზღვრებს გარეთ, ქართველებით კომპაქტურად დასახლებულ ჯგუფი ტერიტორიებზე თერქეთსა და აზერბაიჯანში. დისკუსიაში მონაწილეობდნენ პრეზიდიუმის სახოგადო მოღვაწეები **ზურაბ პაპავაშვილი** და **ნაყოლოს თამაზაშვილი**, სპორტის აკადემიიდან — **გიული კახიძე**, ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტიდან — **ლეო ხაბელოვი** და **დავით კინწურაშვილი**, კინოორგანიკი — **ლერი სახაოვნელაძე**, კულტურისა და სპორტის სამინისტროდან — **თამაზ თეთნაძე**, ცეკვის ხალხური სტილების პროპაგანდისტი **ჰერო კუპრაშვილი**, ვეტერანი სპორტის მუშაკი — **ქრისტეფორე ნინაიშვილი**, ასოციაციის გენერალური მდივანი ვაჟა **ნუცუბიძე**. ქართული ორთაბრძოლის „ხრიდოლის" სპეციალისტი — **ნუარა მჭედლიშვილი**, ეკონომისტი **თენგიზ ბაჩეინაძეც** და **გაბრიელ ბარჯაძე**.

სამწუხაროდ, ამ მეტად მნიშვნელოვან ღონისძიებას, მიწვეული მიუხედავად, თავი აარიდეს იმ სტრუქტურების წარმომადგენლებმა, რომლებსაც შეეძლოთ და სტატუსითაც ევალებათ ხელი შეუწყონ ქვეყანაში ხალხური თამაშობებისა და სპორტის ეროვნული სახეობების აღორძინებას, მის ჩაენებას, როგორც მოსაზღვრეობის განმტკიცების, ისე სპორტის საერთაშორისო სახეობებში მაღალი შედეგების მიღწევის სამსახურში.

საბაბნტო „ბუმბათ" — „ლელოს".

საქართველოს ფარიკაობის ერთხელი ფედერაცია ღრმა მწუხარებით ეუწყება, რომ გარდაიცვალა ვარისუში ცნობილი მოფარიკაეჭე, რანდელი თვისებებით გამორჩეული პიროვნება

ჯაკით (ჯაკო) ჯაკსიშვილი

და სამძიმარს უცხადებს განსვენებულის ოჯახს.

ვერისბაღელის მოგონებები «ფეხბურთის კარუზო» მირჩევნია

შეხვედრა ყარსულთან

ცხრიდუღმა მამაჩემმა, 1938 წლის შემოდგომაზე სასწავლებლად თბილისის სტალინის სახელობის №1 საშუალო სკოლაში მიმიყვანა, რომელიც ლტოლვილი ოჯახის შვილების სკოლის წარმოადგენდა. იგი საუკეთესო იყო იმ წლებში და საუკეთესოდ ითვლებოდა. მახსოვს, შემდგომ კლასში ქუთაისიდან ახალგაზრდისულ მოსწავლე **რეზო ქებულაძე** შემოიყანა დირექტორმა **ჯავახ ჯორჯიკიამ** (თბილისის «დინამოს» კალათბურთელის **ნოდარ ჯორჯიკიას** მამა) და ჩემს გვერდით ჩვრის მიუჩინა ადგილი. მე და რეზო მალე დავმეგობრდით, ჯერ სკოლა დავამთავრეთ, ხოლო შემდეგ 1950 წლიდან თბილისის სტალინის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ისტორიის ფაკულტეტის სტუდენტები გავხდით. ჩვენი მეგობრობა სტუდენტურ წლებშიაც გრძელდებოდა და მაშინაც არ შეწყვეტილა, როცა ჩემმა ქუთაისელმა ძმაკაცმა ტრამვაის ვაგონზე შუბტიმის დროს ორივე ფეხი დაკარგა.

ერთხელ რეზო ქებულაძეს მოსკოვში ვახლეთ. იქაურ ბარხანაში მივედით ახალთახალი პროთეზები უნდა დამეზომებინათ. მე, როგორც ფეხბურთის ქომაგს, განზრახული მქონდა «დინამოს» სტადიონზე ლენინგრადის «ზენიტისა» და ცდა-ს კლენდარული ბატჩი მენახა. რეზო სასტვენით «მოსკვაში» დატოვეს და სტადიონზე გაემართე (მაშინ ვ. ი. ლენინის სახელობის სტადიონი ადებული არ იყო). ბილეთების სალარის გვერდით, საკვადრო ჩემპიონატში მონაწილე გუნდების სატურნირო ტაბლო იყო დამონტაჟებული. მის ქვემოთ ფეხბურთის გულშემატკივრებს მოეყარათ ფული. თამაშის დაწყებას ორი საათი აკლდა. ერთი მხარე ამტკიცებდა, რომ ცდა-ს ლენგენდარული თავდამსხმელი **ვსევოლოდ ბობროვი** თავისი მაღალი ტექნიკით და ბომბარდირული თვისებებით საგრძნობლად სჭობდა ტორპედო-ს ცენტრალურ თავდამსხმელს **ედუარდ სტრელცოვს**. ჩვენი ქება ასე უმოკლებით უწოდებდნენ XX საუკუნის ფეხბურთის გენიოსს), ამტკიცებდნენ არმიელთა კლუბის გულშემატკივრები, თვითნაბადი ტალანტია. ის ლეგენდარული თამაში ჯერ არ დაგვიწყებია, რომ ბობროვმა თავისუფალ დარტყმით 1945 წლის შემოდგომაზე თით ინგლისელებს, «დინამოსთან» სათამაშოდ მოსკოვის სამხედრო-სპორტი ძალების გუნდი ჩამოვიდა, რომლის შემადგენლობაში ცალკე ბობროვიც გამოდიოდა. მის თავდასხმელთა ერთმა ჯგუფმა, რომელთა შორის ჩემი თანაკლასელები **ბაუერი ფრუშეიდი**, დღეს აკადემიკოსი **გია ონოდანიშვილი** და ამ სტრიქონების ავტორი ვიყავით, შემოუვლივით ტაძრისაღარ ბობროვს და ატუროგორებით ვთხოვეთ. სულხანთან ბაუერ ფრუშეიდა ვერ მოითმინა და ჭკიანს მერჩივნათა გუნდის ლიდერს, პაიქაძე სჯობია თუ ფედეროვიო?

ბობროვმა ჭორიორზე ხელი დაგვაცალა და ატუროგორების დარიგებით გართულა გეიპასუხა:

—„Берегите ребята Бориса Соломоновича, он ведь "Карузо советского футбола". любите хлопушу эту прекрасную игру, он вам дарит много хороших минут."

დანამდვილებით ვერ გავიხსენებ, რამდენი წელი იყო, როცა მოსკოვის ვსკა ზაფხულში ტრიბუნაში ჩავედი და ამხანაგური შეხვედრა წაადო 1-5 (მგონი ასე იყო) ადგილობრივ „ცდა-მეურნეს“ გუნდთან. ეს ფაქტი „ნიანგმაც“ არ გამოტოვა მხედველობიდან, სადაც ვერასებულ გიგანტ ფირცხალავას მეგობრული შარი დაიბეჭდა. ტურნეული თამაში. მახსოვს, 1950 წელს ბაქოშიც, ავდილობრივ „დინამოსთან“ სათამაშოდ მოსკოვის სამხედრო-სპორტი ძალების გუნდი ჩამოვიდა, რომლის შემადგენლობაში ცალკე ბობროვიც გამოდიოდა. მის თავდასხმელთა ერთმა ჯგუფმა, რომელთა შორის ჩემი თანაკლასელები **ბაუერი ფრუშეიდი**, დღეს აკადემიკოსი **გია ონოდანიშვილი** და ამ სტრიქონების ავტორი ვიყავით, შემოუვლივით ტაძრისაღარ ბობროვს და ატუროგორებით ვთხოვეთ. სულხანთან ბაუერ ფრუშეიდა ვერ მოითმინა და ჭკიანს მერჩივნათა გუნდის ლიდერს, პაიქაძე სჯობია თუ ფედეროვიო?

ბობროვმა ჭორიორზე ხელი დაგვაცალა და ატუროგორების დარიგებით გართულა გეიპასუხა:

—„Берегите ребята Бориса Соломоновича, он ведь "Карузо советского футбола". любите хлопушу эту прекрасную игру, он вам дарит много хороших минут."

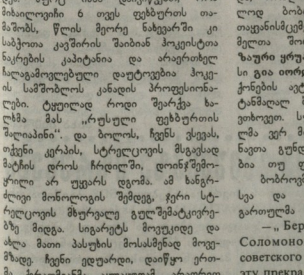

ლი. არ დაგავიწყდეთ, რომ ბობროვმა თავისუ დაიბეჭა 1945 წლის შემოდგომაზე თით ინგლისელებს, «დინამოსთან» სათამაშოდ მოსკოვის სამხედრო-სპორტი ძალების გუნდი ჩამოვიდა, რომლის შემადგენლობაში ცალკე ბობროვიც გამოდიოდა. მის თავდასხმელთა ერთმა ჯგუფმა, რომელთა შორის ჩემი თანაკლასელები **ბაუერი ფრუშეიდი**, დღეს აკადემიკოსი **გია ონოდანიშვილი** და ამ სტრიქონების ავტორი ვიყავით, შემოუვლივით ტაძრისაღარ ბობროვს და ატუროგორებით ვთხოვეთ. სულხანთან ბაუერ ფრუშეიდა ვერ მოითმინა და ჭკიანს მერჩივნათა გუნდის ლიდერს, პაიქაძე სჯობია თუ ფედეროვიო?

ბობროვმა ჭორიორზე ხელი დაგვაცალა და ატუროგორების დარიგებით გართულა გეიპასუხა:

—„Берегите ребята Бориса Соломоновича, он ведь "Карузо советского футбола". любите хлопушу эту прекрасную игру, он вам дарит много хороших минут."

ვეს-ის უფროსი მწვრთნელი გაიოზ ჭეჭელა მიმართავს ტრიბუნიდან მწვრთნელს ლეჭკით:

„ეთქვ სასტიკად დაგვამარცხეთ, აკლემეურნეს“ ვაცაცებდა,

გთხოვთ მიიღით ჩვენი კლუბის ღირსეული აღტაცება“.

„მაი რაა, ჩემო ძმაო,

სხეთ უფრო სპობნია,

დღეს თქვენ დეზბულს ეთამაშეთ ასნაირი ჩაიშია“.

„ნიანგის“ ეს ახალთახალი ნომერი ხელიდან ხელში გადადიოდა და ვერასბაღელი გულშემატკივრები დიდხანს ვიცინოდით. კიროვის ბაღის „ფეხბურთის აკადემიაში“ თითქმის სისტემატურად დადიოდნენ ძმები **ჩუდოც** და **გურამ მაგრაქველიძეები, გურამ და ჯემალ რატიანები, ნოდარ და თამაზ ქიქავები, დათო და კოტე ებანოძეები, ძმები ტონები, ოუსლან და თენგიზ სანაკოევები** და კიდევ მრავალი სხვა.

თამაზ ქიქავი გატაცებული იყო ცხენოსნობით. იგი ფირზე აფეშურებდა თბილისის სახელმწიფო ისროლოზე გამართულ ნებისიერ ასპარეზობას. მისი ფოტოები ძალიან ხშირად იბეჭდებოდა გაზეთების „ლელოს“, „თბილისის“, „კომკავშირის“ (ლენინგრადის „საკართველოს რესპუბლიკა“) და სხვა ყურნალ-გაზეთების ფურცლებზე. ეს გასაკვირი იყო სულ ახლახან გარდაიცალა) საკმაოდ გამოცემული და ერუდირებული ფოტო-ჟურნალისტი. რაც ბაღელები ზეციდან მიყურებდით და ჩვენი ბედკრული სამშობლოს ისტორიის შესახებ დაეინჯებით საბაჭის, დიალოგში თამაზ ქიქავი ჩაებმებოდა. თუ რომელიმე ჩვენთაგანს (ბაღელთა შორის მრავალად იყენენ ისტორიკოსები — **გურამ ნემსაძე, გიგი გამრეკელი, გიორგი დემიტრაძე, ქართლოს სვანიძე,** თქვენი მონა-მორჩილი და ათობით სხვები) რაიმე თარიღი შეეშლებოდა, თამაზის სახლში გაეარდებოდა და თავისი აზრის გასამყარებლად სათანადო ლიტერატურას მოიტანდა. მახსოვს, ერთხელ თამაზ ქიქავს ვკითხე:

— თამაზ, „დინამოს“ სტადიონზე რომ ბრაზილიის ფეხბურთელთა ნაკრები ეწვა — გარინჩას თამაშობით თამაშობდეს და ისროლობენ თბილისის ჯაბუკთა პირველობა მიმდინარეობდეს ცხენოსნობაში, შენ რომელ ასპარეზობას დაესწრებინ? თამაზმა დაატფიქრებლად მიპასუხა:

— რა თქმა უნდა, ჩემო შალვა, ისროლობას. — ასეთმა განცხადებამ აღშფოთება გამოიწვია გულშემატკივრებში, ქიქავის პოზიცია, მხოლოდ მოკიდრაკე **გერსი გერსამიამ, ეკმიმა ალეკო ლაბარტყავამ** და „ამაყმა“ (**თამაზ გორდუხიანმა**) დაიცვეს. ბიღლი და **ვერნი ალდაძე** დიდხანს იცინოდნენ და ეუბნებოდნენ ცხენოსნობისათვის თავგადაკლულ ვერელ ფოტო-ჟურნალისტს: ეეჰ, ჩემო თამაზ, რა იმედები გაეცარეც შენს კოლეგებს — შალვა ქირიანი და გივი გამრეკელი! წარმოიდგინე, რომ ოპერაში ბენიამინო ჯილი მღერიდეს და ჩვენი ბაღის გულშემატკივარი **ოური კახნიაშვილი** („ბელკანტო“) „დუბლის“ თამაზზე წყვიდეს! ასეთი კაცი შემოსაშვები იქნება ბაღში?

მავანმა და მავანმა შეიძლება იკითხოს კიდეც და აღბათ, ლოგიკურიც იქნება — კი მაგრამ, როცა ზამთარი დადგებოდა და ბაღის ხეივნები თოვლის თეთრ საბანში გაეხვეოდა, მაშინაც დადიოდნენ „ფეხბურთის აკადემიაში“? წვიმიანი ამინდების პერიოდში ჩვენი ნავსაყუდელი იყო დღეს ვერის ბაღის შესასვლელთან აღმართული **ქვითიმ თაყაიშვილის** მასწორებად მდებარე კინო-თეატრი, რომლის დირექტორიც თბილისის „დინამოს“ 50-იანი წლების ცნობილი მარჯვენა გარემარტი (უთამაშია ბორის პაიჭაძის მხარდამხარ) სპორტის ოსტატი **მიხეილ ჯოფუა** გახლდათ (30 ნოემბერს ამ შესანიშნავ ხელოვანსა და ჩინებულ გარემარტს დაბადების 80 წელი ესრულებდა). მიხეილ პირადად გვიცნობდა და ძალიან ხშირად გვუპატიებდა კინო-სენსებზე, თანაც, მას, ჩვენი დაკვეთით კინო-გაჭრაებიდან პოლიეთილენი გადაღებული ძველი ფილმები მოაქონდა. ერთხელ კი ამ კინოთეატრში „ირომადგებში“ გაიარა, რომელსაც ჩემი ვერელი კოლეგა, სულმნათი დავთარ მესხიშვილი ეუფლებოდა თურმე. ფილმის პოლიეთილენის ერთი ეპიზოდი, რომელშიც პირველ პლანზე 3 ეპიზონი) ეცნობა ყურნალისტებს და ხელს არიმეყვნ მათ. დათუნა მაჭავარიანს ხუმრობით წამოეძახა:

— შალვა ქირია, „სალომის თბილისი“, — დარბაზში სიცილი ამტყდარა. ეს ამბავი ერთმა ვერისბაღელმა მეგობარმა მოიტანა, არც კი მეწერა, დათო ძალიან მიეყარა. იგი მოსკოვში გაზეთ «კომუნისტის» სპეციალური კორესპონდენტი იყო. ეს ფაქტი მას ლენგენდების 1960 წლის გვიან შემოდგომაზე დონეცკის „შახტიორისა“ და თბილისის „დინამოს“ საბჭოთა კავშირის თასის ნახევარფინალური მატჩის დროს გავახსენე. რა თქმა უნდა, ორივემ ბევრი ვიცინეთ.

ზამთარში, ვერისბაღელების თავშეყრის საყვარელი ადგილი იყო ზაჰარია ფალავანდიშვილის ოპერისა და ბალეტის სახელმწიფო თეატრი. გასტროლებზე უამრავი სახელგანთქმული სოლისტი ჩამოდიოდა, ოპერის თეატრში ძალიან ხშირად. იქ ხშირად ვიკრიბებოდით ბელადის მომხრეები და პირველგანილი ოპოზიციონერები — **რეზო ცხვედაშვილი, ლეო შენგელაია, თამაზ შელეგია** («ტაიგაზა»), **მაოცენ ტონია, ომარ ჯანიაშია** და სხვები. ძალიან ახლოს ვიყავით XX საუკუნის ლეგენდარულ მოეცავდნით, ქართველი ხალხის სიამაყესთან **გიხტანგ ჭაბუკიანთან**, რომელიც ძალიან უბრალო და გულისხმიერი პიროვნება გახლდათ. ოპერისა და ბალეტის თეატრში ცნობილ ვერისბაღელ მხატვრებს — **ედგარეზ ბერძენიშვილს**, ის ძმას მერანს, **ედგარეზ ამაშუკელსა** და სხვებს. თბილისის „დინამოსა“ და წინა საუკუნის ლეგენდა — მაშიაო მესხი დაპყვდათ. თავის დიდების ზენიტთან მდგარი «მტკვრისპირელ გარინჩად» შერაცხული მიხეილ მესხი თავის თაყვანისმცემლებს დიდი პატივით გვეპარობოდა. ბაღელები მას ბევრ სანტტრესო რამეს ვეუბნებოდით, რამდენად იმასსოვრებდა მაშა ოპერის შინაარსსა და სხვა დეტალებს, ჩვენთვის ცენონი იყო. ახლოვებიდან ოპტიმბრის თვე, როცა მოსკოვში თბილისის „დინამოს“ ნახევარფინალური მატჩი უნდა გამემთა დონეცკის „შახტიორთან“. ამ დრამატული სათამაშო ბატალიების შესახებ, ჩვენი გაზეთის უახლეს ნომერში მოგითხრობთ.

შალვა ქირია.

სურათზე: ბორის პაიჭაძე და ვსევოლოდ ბობროვის გუნდი ვვსი. მარცხნიდან მისი პირველი კაპიტანი.

ავტორის არქივიდან.

საფეხბურთო ვიქტორინა

1. ახალგაზრდებს შორის 1979 წლის მსოფლიო ჩემპიონატში ვინ გახდა ბურნირის საუკეთესო მოთამაშე?

ა — ვიდანო
ბ — სანჩესი
გ — დიეგო მარადონა

2. დაასახელეთ ორჯერ მსოფლიოს ჩემპიონი, ბრაზილიელი ფეხბურთელი, რომელიც 1970 წელს მსოფლიო ჩემპიონატებისთვის პერუს ნაკრებს ამხელებდა.

ა — ზაგალო
ბ — დიდი
გ — გარინჩა

3. ავსტრალიის ქალთა ნაკრებმა სამოს ნაკრებს მოუგო 21-0, რითაც რეკორდი გაიმეორა ქალთა ფეხბურთში. რომელ წელს მოხდა ეს მოვლენა?

ა — 1998 წელს
ბ — 1999 წელს
გ — 2001 წელს

4. რომელ წელს გარდაიცვალა ლეგენდარული ბორის პაიჭაძე?

ა — 1988 წელს
ბ — 1990 წელს
გ — 1999 წელს

5. რომელ წელს ჩაატარა აჭარის ფეხბურთელთა გუნდმა ორმატჩიანი ტურნე (მოიგეს 7-1, წააგეს – 1-2) თურქეთში, ტრაპიზონის ნაკრებთან?

ა — 1924 წელს
ბ — 1925 წელს
გ — 1926 წელს

ვიქტორინის პასუხები: 1-ბ, 2-ბ, 3-ბ, 4-ბ, 5-ბ

ფოტო – არქივიდან...

დრო ელვის სისწრაფით გარბის. გასული საუკუნის 60-იანი წლების მკვირცხლი, თმაუხუჭუჭა ბიჭებიდან ახლა ბევრი სამოც-სამოცდაათ წელსაა მიტანებული. მაშინ ისინი ზღვა სიხარულსა და სიამაყეს ანიჭებდნენ თავგანწირული სმენელებს. იმარჯვებდნენ სხვადასხვა შეჯიბრებებში. სურათზე თქვენ ხედავთ ბათუმის „დინამოს“ ოსტატ ფეხბურთელთა 1963-1964 წლების გუნდს, რომელმაც სსრ კავშირის „ბ“ კლასის IV ზონაში მოიპოვა პირველობა.

I რიგში (მარცხნიდან): ოური კაჭარავა, ანზორ კვაჭაძე; II რიგში სხედან: აკაკ მინაბიანი, ზურაბ დანელია, ოური პატრენაკი, ანზორ შაფათაკი, ტარიელ ვერულიძე, ნოდარ ქინქლაძე, აღკეო ახალაძე; დგანან: უფროსი მწვრთნელი ნიკოლოზ კვშველაძე, მთელი ჩხაიძე, ედო ჯოხაძე, ზურაბ ფურჭუბაძე, ვოვა რამიშვილი, ოთხე ოთხელანი, რევაზ ლორია, მწვრთნელი – რევაზ ძნელაძე.

მოგვაწოდა ომარ მურჩანიძემ.
ბათუმი. ლელოს ს.ა. კორ.

„ლელოზე“ ხელმოწერა გრძელდება
3 თვით — 10 ლარი და 80 თეთრი
6 თვით — 21 ლარი და 60 თეთრი
ხელმოწერის გასაფორმებლად გირჩევთ მიმართოთ „საქპრესას“, „მაცნეს“, „ინფოსერვისს“, „უწყებანს“

საქართველოს პროფესიული ფეხბურთის ლიგა

საქართველოს XIII პრეზიდენტი ფეხბურთში

რა იქნება შაბათ-კვირას?

სანაკრებო სეზონი ახლა მართლა დამთავრდა და თავისუფალად შეიძლება თვალი მიხედოთ ეროვნული პირველობის მატჩებს მივადევნოთ. პირველი წრის დასრულებამდე დარჩენილია ორი ტური, მატჩები, რომლებიც თვის ბოლოს, უმაღლესი ლიგის თექვსმეტ გუნდს გათამაშების ცხრილში რანგის მიხედვით განაწილებს. აბჯრად XIV ტურის მატჩები მიმოვიხილოთ.

პირველი წრის ბოლოსწინა ტური შაბათს დაიწყება და კვირას, ცხრილის შუაში მყოფი „ზესტაფონისა" და ერთ-ერთი აუტსაიდერის სოხუმის „დინამოს" თბილისური დაპრიხპირება დამთავრდება. მეტოქეებს სხვადასხვა ამოცანები აქვთ გადასაწყვეტი. მასპინძელი ლიგაში დარჩენისთვის იბრძვის, სტუმარი საფინალოდ იერარქიულ საფეხურზე მაღლა ასვლას ცდილობს. ფავორიტობაც ზესტაფონელები მიიჩნევიან, მაგრამ სოხუმელებს ბრძოლის უნარი ჯერ არ დაუკარგავთ.

წლეულს, აშკარა აუტსაიდერების შერჩევება ქუთაისშია დანიშნული. წინა ტურში, „ტორპედო" ბორჯომში დამარცხდა, „სპარტაკმა" კი ბოლნისში, მოულოდნელად სპარტო ფრეს მიაღწია. ხეთქეულანი სხვათა შეხედვით, მეტოქეთა ძალა და სათამაშო კლასი, დაახლოებით, ერთი დონისაა და მატჩიც ამითაა საინტერესო.

გასულ უმჭიდროს პირველი გამარჯვება მოიპოვა აუტსაიდერმა „თბილისმა". დაძაბულ უშედეგოთო ორთაბრძოლაში თბილისელებმა სოხუმელები მატჩის მიწურულს დაამარცხეს, ხვალ კი არანაკლებ რთული მატჩი აქვთ დევდარიანის შეგირდებს. მათ თელავში ადგილობრივი „კახეთი" ელოდებათ.

ბათუმის „დინამო" მშვიდადაა. ზღვისპირელებს, არც „ავარდა", არც „ჩაჯარდნა" ეშვებიათ, მათ ხალინდელ მეტოქე „ცხინვალს" კი უჭირს, მაგრამ ჯოტკად მაინც თავისას ცდილობს.

ახლა კი ლიდერებს მივხედოთ. ჩემპიონატის ერთპიროვნული მეთაური „ვიტ ჯორჯია", გორში „დილას" ეწვევა და აქედანვე ნათელია, რომ იქ მარტო გახარშვილი ვაშლის მისარომეიდან არ ჩავა. ხელშემსაყარი და ადვილად დასაჯაბნი არც ტატაშიძეური ფარეხი არიან და მატჩის ცქერას ქომაგებით სავსე სტადიონზე, აბა, რა სჯობს.

ფოთის „ლოკომოტივი" წლეულს, შინ გარდა თამაშობს და ხვალ მეტოქეც საკადრისი ჰყავთ კოლხებს. სპორტული ქალაქს თბილისის „დინამო" ეწვევა, რისთვისაც და რატომ, საკითხავიც არ არის. ორივე გუნდის გულშემატკივრებმა კარგად იციან, ძველ მეტოქეთა შერკინება ნებისმიერ დროსა და ვითარებაში სიინტრიგეო და დამინტრიგებელია.

სავსებით მართებული იქნება ტურის ცენტრალურ მატჩებად ორი თბილისური შეხვედრა მივიჩნიოთ. გლდანში „ამერი" ბოლნისის „სიონს" უმასპინძლებს, ვაკეში „ლოკომოტივი" „ბორჯომს" მიიღებს. ორივე მატჩი მეტოქეთათვის განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანია. მათმა შედეგმა შეიძლება გარკვეული გავლენაც კი იქონიოს გუნდების საბოლოო განლაგებაზე ტურნირის პირველი ნახევრის მიწურულს და მათი შემდგომი პერსპექტივებიც კი განსაზღვროს.

ეროვნული პირველობა საშუალოდ ფინიშს უახლოვდება და ჩემპიონატის მთავარი ინტრიგაც ეს არის.

უმაღლესი ლიგა. XIV ტური. ანონსი

19 ნოემბერი

ამერი — სიონი
ტორპედო — სპარტაკი
ლოკომოტივი — ბორჯომი
დილა — ვიტ ჯორჯია
დინამო (ბთ) — ცხინვალი
კოლხეთი1913 — დინამო (თბ)
კახეთი — თბილისი

20 ნოემბერი

დინამო (სოხ) — ზესტაფონი

	თ	მ	ფ	წ	ბ	ქ
ვიტ ჯორჯია	13	10	2	1	29-9	32
სიონი	13	9	2	2	24-11	29
დინამო (თბ)	13	9	1	3	21-7	28
ამერი	13	9	1	3	15-8	28
ბორჯომი	13	9	0	4	24-10	27
ლოკომოტივი	13	8	3	2	18-5	27
ზესტაფონი	13	6	3	4	13-11	21
დინამო (ბთ)	13	6	2	5	13-12	20
კოლხეთი1913	13	6	0	7	13-16	18
დილა	13	5	1	7	17-16	16
კახეთი	13	5	0	8	13-20	15
ცხინვალი	13	3	2	8	9-23	11
დინამო (სხ)	13	3	1	9	14-31	10
ტორპედო	13	2	4	7	8-14	10
სპარტაკი	13	1	2	10	3-21	5
თბილისი	13	1	0	12	8-28	3

პირველი ლიგა. XV ტური. ანონსი

18 ნოემბერი

თბილისი2 — ამერი2
საგარეჯო — ჩიხურა
დინამო2 (თბ) — მერანი
გაგრა — მაღაროელი
მერანი — გურია
რუსთავი — მეჩაჭრე
ზუგდიდი — მესხეთი

19 ნოემბერი

ლიახვი — ზესტაფონი2

20 ნოემბერი

ვიტ ჯორჯია (მცხ) — ლოკომოტივი2

გადადებული მატჩი

ზესტაფონი2 — ვიტ ჯორჯია2 (მცხ) 2-1

ჩიხურა	14	11	1	2	45-17	34
მერანი	14	9	3	2	21-9	30
მეჩაჭრე	13	9	2	3	28-13	29
დინამო2	14	9	2	3	26-8	29
რუსთავი	14	8	3	3	26-14	27
ამერი2	14	8	1	5	23-14	25
გურია	14	7	3	4	25-15	24
გაგრა	13	6	4	3	18-12	22
მესხეთი	14	6	3	5	18-18	21
საგარეჯო	14	6	2	6	15-14	20
მეშახტე	14	5	5	4	16-11	20
ზუგდიდი	14	5	3	6	6-10	18
ლოკომოტივი2	14	4	1	9	11-28	13
თბილისი2	14	3	3	8	13-26	12
ვიტ ჯორჯია2	14	3	3	8	10-18	12
მაღაროელი	14	2	1	11	10-38	7
ლიახვი	14	2	0	12	12-39	6
ზესტაფონი2	13	2	0	11	11-30	6
მგლები	11	4	4	3	17-13	16
სალხინო	10	4	0	6	17-25	12
სამგორელო	11	0	1	10	6-29	1

ცენტრალური. XV ტური

თბილისი — პეტროვიჩი 0-1
ივერია — ამირანი (თბ) 2-3
35-ე სკ. — ჩიხურა2 0-0
აკადემია — ბორჯომი2 2-1
გორი — ზოოვეტი 0-1

ზოოვეტი	15	10	2	3	25-11	32
ბორჯომი2	15	10	1	4	31-17	31
ჩიხურა2	15	8	4	3	33-14	28
აკადემია	15	8	0	7	26-17	24
ამირანი (თბ)	15	8	0	7	23-21	24
გორი	15	6	4	5	31-23	22
ივერია	14	5	4	5	14-18	19
35-ე სკ.	15	4	2	9	24-32	14
თბილისი	14	3	0	11	15-42	9
პეტროვიჩი	15	2	3	10	14-40	9

საქართველო – ირლანდია

სეზონი მაინც გამარჯვებით დასრულდა

საერთაშორისო ამხანაგური მატჩი. მიხეილ მესხის სახელობის სტადიონი. 16.11.05. 5000 მაყურებელი

საქართველო – ირლანდია 3-2
(ეროვნული ნაკრებები)

საქართველო: რევაზიშვილი, მჟავანაძე, კანდელაკი, კალაძე, ხიზანიშვილი, განუა, გრიგა (ბერძენული, 82), კანკავა, გოგუა (ციქარიშვილი, 74), მუჭირი (ჯაკობია, 72), დემეტრაძე (დარასელია, 77), არველაძე (აშვილი, 82).

ირლანდია: სალმონი, საადი, ამპადო, ბანი იანცენი, ობრაჰიმი, მაჰერფი (ლუნდი, 69), შუასქინი, ჰატეჟ აჯული, შეღანი (პაილი, 72), სალიჰი, აბოალისაჰი.

გაფრთხილება: კანკავა, გოგუა, შუასქინი, დემეტრაძე.

გოლები: 1-0 დემეტრაძე (4 წთ), 1-1 სალიჰი (36), 1-2 საადი (60), 2-2 დემეტრაძე (65), 3-2 არველაძე (75).

მსაჯი: ი. პოზპანჩი (თურქეთი).

ბუღალტერიში განცდილი ფიასკოს შემდეგ, საქართველოს ნაკრები საკუთარ გულშემატკივართა წინაშე რეაბილიტაციას შეეცადა. როგორც იცით, ბუღალტრებთან თამაშის შემდეგ „მალცს" ნახევარმცველი **ლევან კობაბაშვილი** და „ფრაიბურგის" ფორვარდი **ალექსანდრე იაშვილი** სოფიიდან გემრანიაში გაფრინდნენ და თავიანთ გუნდებს შეურთდნენ. იმავეს აპირებდა **ზურაბ ხიზანიშვილი** და **შოთა არველაძე**, მაგრამ... ნაკრების მწვრთნელმა **გაიოზ დარსაძემ** კობაშვილის და იაშვილის ნაცვლად გუნდში **კვირკველია, ბურული** და **დარასელია** მოიწვია.

ოთხშაბათის მატჩს, მინცდამინც დიდი ინტერესი არ გამოუწვევია გუნდშემატკივრებში. მიზეზი კი, ალბათ, საკმაოზე მეტია. ეროვნული ნაკრები რომ ღრმა კრიზისშია, ფაქტია. თუ როდემდე გაგრძელდება ასე – ჯერ-ჯერობით უცნობია. დარსაძე-ახალგაზრდის ფუძეს სწვამს, რომ სწორ გზას ადგანან და გუზს არაფრისდიდებით არ გადაუშვებენ.

მატჩის დებიუტი ქართველებისთვის კარგად დაიწყო. მე-4 წუთზე **გიორგი გაგუა – არველაძის** კომბინაციით დემეტრაძემ გოლად აქცია და მასპინძლები დააწინაურა. სწრაფმა გოლმა სტუმრები არ დაამხნა. რამდენიმე წუთში მათ კარის ალების რეალური შესაძლებლობა ჰქონდათ, მაგრამ **ხალიმმა** ახლო მანძილიდან ვერ შეძლო ბურთის გატანა. სამაგიეროდ, მეორე მცდელობა მანუე ჩიხებელად გამოიყენა და ტაიმის დასრულებამდე ათი წუთით ადრე ანგარიში გაათანაბრა 1-1.

მეორე ნახევარი 15 წუთის განმავლობაში იყო, როდესაც სტუმრათა გუნდიდან ყველაზე გამორჩეულმა **საადმ**, ისარგებლა ქართველი ცალფეიების შეცდომით და დაუცველი კარის მიმართულებით ზუსტად დაარტყა. ამ გოლმა ქართველ გულშემატკივრებში ენთუზიაზმი ლიტრა გამოიწვია. კიდევ კარგი, საბასებო ბურთი ჩვენებმა მალე გაიტანეს. არველაძე – დემეტრაძის კომბინაცია, ამ უკანასკნელის გოლით დამთავრდა. შემდეგ, 75-ე წუთზე, **კანკავას** ჩაწოდებული ბურთი მარჯვნა ფლანგიდან არველაძემ ერთი შეხებით გაგზავნა ახალეული კარში და... 3-2. სტუმრების მატჩის გადარჩენა მაინც შეეძლოთ, მაგრამ საადის დარტყმული საჭარიბის გარეცხა, შეცარეგ კუთხურზე მოიგერია. საბოლოოდ ქართველებმა მატჩი გამარჯვებით კი მოიგეს, მაგრამ მეტოქე შედარებით ძლიერი რომ ყოფილიყო, ალბათ, მოიგებდა ასეთ ფარგლებში.

პრესკონფერენციაზე ირლანდიის ნაკრების დამრიგებელმა **ჯაკი ბაუ ლაბადიმ** დიდი მადლობა გადაუხადა საქართველოს ფეხბურთის ფედერაციას, შემდეგ კი აღნიშნა: „ჩვენი ფეხბურთელები, ყველა საკუთარ ჩემპიონატში ასპარეზობს და მომავლისთვის გაედიდარ მზადებას. თამაშის დასაწყისში ჩვენი შეცარდები ზედმეტად ნერვიულობდნენ და, ეფიქრობ, მატჩი ფრედ 3-3 რომ დასრულებულიყო, ფორს სამართლიანი იქნებოდა". მეტოქეზე კი შემდეგი განაცხადა: „მიუხედავად ბუღალტრული მარცხისა, საქართველოს საკმაოდ კარგი შთაბეჭდილება დატოვა და ძლიერ ძალას წარმოადგენს".

გაიოზ დარსაძე, მიუხედავად გამარჯვებისა, უკმაყოფილო ჩანდა. მან თქვა: „კარგი ამხანაგური მატჩი გვქონდა. ფორო დეტალურ ინფორმაციას მას შემდეგ მოგაწვდით, როდესაც ვიდეო-ფირს ვნახავ". შემდეგ დარსაძემ ქურნალისტების რამდენიმე შეკითხვას უპასუხა.

– ტრიბუნები სავსენოდათ: ჯადი, წყადი, ბევრი ლანძღვა-გინება მოისმინეთ...

– მთლიანად მატჩზე ვიყავი გადართული და თუ რა ხდებოდა ტრიბუნებზე, არ ვიცი.

– ირლანდიის საკმაოდ ხუსტმა გუნდმა, ორი ბურთი გაუტანა ბაქოთველოს. დაცვაში პრობლემებს ხომ არ ხედავთ?

– ნაკლოვანებები საკმაოდაა, სწორედ მაგაზე ვმუშაობთ.

– საქართველოს ნაკრებს 5 მატჩია არ მოუგია, ბიჭებს თუ გაუხარდათ გამარჯვება?

– რა თქმა უნდა, გაუხარდათ. კარგია გამარჯვების განწყობით რომ წავიდნენ თავიანთ კლუბებში.

ის იყო მწვრთნელს ლაპარაკი უნდა დაეწყებინა, როდესაც გაჩნდა პროგრამის „ოცამის შოუ" ერთ-ერთმა წამყვანმა. **გოჩა თანდარაშვილმა** ფეხზე წამოდგომით განაცხადა: „ბატონო გაიოზ, ვიცი, ფეხბურთის ფედერაციას არ გააჩნია სახლები, რომ ლიერი მწვრთნელი ჩამოიყვანოს. პირველი ბუ ვიეწები და თქვენ ყილაბნი ხეთ თვიური გავიმეტებ, იქნებ ფულის მოგროვება დავიწყოთ".

შემდეგ კომენტარი **ნოდარ ახალკაცმა** გააკეთა: „ფეხბურთის ფედერაციაში მოსულისას ჩვენ ვთქვით, რომ ყველა პროცესი იქნებოდა გამჭვირვალე. ჩვენებურ ხედვას უახლოეს მომავალში გამოვაქვეყნებთ და ყველა ნახავთ, თუ რა არის გასაკეთებელი ქართული ფეხბურთის განვითარებისათვის. ქართული ფეხბურთი ერთი კაცით ვერ გაძლეგრდება და ყველამ უნდა მივიღოთ მონაწილეობა. ძალიან ბევრია გასაკეთებელი და ამას არც ვმალავთ. ქართული ფეხბურთი იქნება მანამდე, სანამ იარსებებს ქართული ერი, იმას არ აქვს მნიშვნელობა ვინ იქნება სათავეში, დარსაძე, ახალკაცი, თუ სხვა. დღეს ქართული ფეხბურთის სათავეში არიან ისეთი ადამიანები, რომლებსაც ჩვენი ფეხბურთის ფეხზე დაყენების დიდი სურვილი გააჩნია".

ბოლოს მან თავისი სიტყვები დიდი ქართველის **რეზო თაბუკაშვილის** ერთი ლექსით დაასრულა, თან დაამარა, გამგები გაიგებსო.

ქახა მგელაძე

ქახა კალაძე ბავშვებზე იზრუნებს

ავსტრიელი ჰერმან მაინერის მიერ დაარსებული SOS ბავშვთა სოფლის „SOS-KINDERQORF INTERNATIONAL"-ის საქველმოქმედო ფონდი უკვე 54 წელია არსებობს და დაობლებულ და მიუსაფარ ბავშვებს უვლის და აპატრონებს. ფონდს მსოფლიოს 130-ზე მეტ ქვეყანაში აქვს აშენებული ბავშვთა სოფლები, იქ მათ ცხოვრებისა და განვითარების საუკეთესო პირობები აქვთ. ფონდი მჭიდროდ თანამშრომლობს ფიფასთან და საბაც სოფლებია გაშენებული, იქ ფიფას თავისი ელჩები ჰყავს. ორშაბათს თბილისის SOS ბავშვთა სოფელს, რომელიც 1997 წელს დაარსდა, საქართველოს ეროვნული ნაკრების კაპიტანი ქახა კალაძე ეწვია. მან ავტოგრაფები დაურიგა ბავშვებს, ბურთიც გააგორა და საქართველო – ირლანდიის ეროვნულ გუნდთა მატჩზეც დაპატიჟა ისინი. ქახა კალაძე ამიერიდან ფიფას ელჩი იქნება ჩვენებურ SOS ბავშვთა სოფელში და ბავშვებზეც იზრუნებს.

საზღვარგარეთის ფეხბურთის ამბები

საბზურები აღარ დარჩა

ყველა ფინალისტი ცნობილია

საბოლოოდ, სრულად გაირკვა იმ გუნდების ვინაობა, რომლებიც გაიხად, გერმანიაში, მსოფლიო ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე იასპარეზებენ.

ოთხშაბათს გაიმართა ჩემპიონატის ფლეი-ოფის განმარტებითი შეხვედრები, რომელთა შედეგების მიხედვით **შვეიცარიის, ჩეხეთის, ესპანეთის, ტრინიდად-ტობაგოს და ავსტრალიის** გუნდები დამატებენ მანამდე მსოფლიო პრეტენზიის საბურთებგანლილებულ გუნდებს — **ბრაზილიის, არგენტინის, პარაგვაის, გერმანიის, მექსიკის, აშშ-ის, კოსტა-რიკის, ანგოლის, კოტ-დივუარის, ტოგოს, განას, ტუნისის, იაპონიის, ირანის, კორეის, საუდის არაბეთის, გერმანიის, უკრაინის, ჰოლანდიის, პორტუგალიის, ხორვატიის, ბრაზილიის, ინგლისის, ჩრდილოეთ ირლანდიის, შვედეთის, სერბეთის და საფრანგეთის ნაკრებებს.**

ფლეი-ოფის განმეორებით შეხვედრაში თურქეთის ნაკრებს ორბურთიანი „პანდაკაში" უნდა გაებათილებინა შვეიცარიის გუნდთან (პირველი მატჩი 0-2). ეს ერთი შეხვედრით რთული ამოცანა არ უნდა ყოფილიყო, მით უმეტეს, რომ თურქი ფეხბურთელები „საკუთარ კედლებში" თამაშობენ. დაწყების ბერისთვის მოულოდნელი აღმოჩნდა: უკვე მეორე წუთზე შვეიცარიელები დაწინაურდნენ ფრაგის მიერ ზუსტად შესრულებული თერთმეტმეტრიანის წყალობით. მასპინძლები მალე მოეგნენ გონს და იმდენი მოახერხეს, რომ შესვენებაზე უკვე ანგარიში დაწინაურებული ჰქონდნენ: 22-ე წუთზე სანოდ წინასწორობა აღდგინა, 14 წუთის შემდეგ კი მანვე მეორედ აიღო ტუმბოთა გუნდის კარი — 2-1. ბურე ტაიმის დაწყებიდან შეიდიოდე წუთი იყო გასული, როცა სტუმრებმა საკუთარ საკარიმი მოედანზე თამაშის წესი დაარღვიეს, მსაჯმა თერმეტმეტრიანი დანიშნა, რომელიც ზუსტად გამოიყენა ათუშმა — 3-1.

შეხვედრის დასრულებამდე 40 წუთი იყო დარჩენილი და თურქეთის ნაკრები ვერაფრით ვერ ახერხებდა ფინალური ეტაპის საგზურის — აკი ვაიტანეს კიდეც — ეს ისევ სანოდ მოახერხა, მაგრამ... მანამდე მასპინძლებმა დასანანი ბურთი მიიღეს შტრელერისაგან. თურქეთის ნაკრებმა 4-2 გაიპარჯა, მაგრამ ფინალურ ეტაპზე სტუმრად გატანილი ბერთების წყლობით, შვეიცარიის ნაკრები გავიდა.

შეხვედრის დასრულებისთანავე თურქეთისა და შვეიცარიელ ფეხბურთელებს შორის ჩხუბი ატყდა. ფინალურ ეტაპზე არგასვლით გაწყრუნებულმა მასპინძლებმა ჭარი მეშტი-კრიგით იყარეს. შეხვედრის შედეგად სხეულის დაზიანება მიიღეს და ჰოსპიტალიზირებულ იქნენ შვეიცარიის ნაკრების მოთამაშე სტეფან გრიშენგი და ამავე გუნდის მოყვარი მწერთნელი ლრხი კუნი. კონფლიქტს თან ერთვნა სხვადასხვა სანქციის სროლა ტარებებიდან.

გუნდების შემადგენლობა.

თურქეთი: დენიზლელი, სეიხანი, ალფაი, ემრე (ბაშტიურქი, 82), ჰუნგბ, სამინი, აიდინი (ტეკე, 81), შუქური, ალთინოფი, აკინი (მეთინი, 70), სანლი.

შვეიცარია: ცუზერბიუელერი, მიულერი, შპიხერი, დაგენი (ბერამბი, 46), სანდეროზი, ფოგელი, ვეკი, ჯაბანსი, ბარნეტა, ქიგა (შტრელერი, 31, ჰუგელი, 87), ფრაი.

ჩეხებმა განმეორებითი შეხვედრაც 1-0 მოუგეს ნორვეგიის გუნდს. ეს ერთადერთი ბურთი 35-ე წუთზე როსიცკიმ გაიტანა.

ამ შეხვედრაში ჩეხეთის ნაკრები ასეთი შემადგენლობით თამაშობდა: ჩეხი, გრიგერა, იანკულოვსკი, შმიცერი (შტანიერი, 75), პობორსკი, როსიცკი (კოუბი, 68), ნედვედი, პოლკა, ბაროში (პლასილი, 90), უოფალუში, როზხვანი.

ესპანელმა ფეხბურთელებმა, როგორც იცით, პირველი შეხვედრა საკუთარ მოედანზე 5-1 მოუგეს სლოვაკეთის გუნდს. ამიტომ განმეორებთი მატჩს პრაქტიკული მნიშვნელობა აღარ ჰქონდა. მეტოქეებმა თითო ბურთი გაცვალეს — 1-1. სლოვაკები გოლსაც გაიტანდნენ ბურთით დაწინაურდნენ, 20 წუთში კი ეილიან ალტარა წინასწორობა.

ესპანეთის ნაკრები: კასილიასი, სალვადო, ჰაგი (სერხიო, 74), პუიოლი, რაული (მორიენტესი, 65), ბარაჯა, ტორესი (ვილია, 61), ვისენტე, ლოპესი, ალონსო, პაბლო.

ტრინიდადისა და ტობაგოს ნაკრებმა ოთხი დღის წინ საკუთარ მოედანზე თუ ვერ შეძლო ბატრენის გუნდის დამარცხება (1-1), ეს გამზეურებით შეხვედრაში, სტუმრად მოახერხა მინიმალური ანგარიშით 1-0. გამარჯვება და ფინალური ეტაპის საგზური ტრინიდადელებს ლოურენსის მიერ გატანილმა ბურთმა მოუტანა.

საქმე თერთმეტმეტრიანების სერიამდე მიეიდა ავსტრალიასა და ურუგვაის ნაკრებთა დაპრისპირებაში. ცნობილია, რომ გასულ შაბათს, ურუგვაელებმა შინ 1-0 დამარცხეს ავსტრალიელები. ოთხშაბათსაც ასეთივე ბრალი დაფიქსირდა, ძირითად დროში სიღნეი შინ, ოღონდ, ავსტრალიელ ფეხბურთელთა სასარგებლოდ. დამატებით დროში ბურთის გატანა ვერც ერთმა გუნდმა ვერ შეძლო. თერმეტმეტრიანების სერიაში მასპინძლები უფრო ზუსტები აღმოჩნდნენ — 4-2.

ავსტრალიელი: შვარცეთი, ნილი, ჩაპერფილდი, კეჰილი, ვიდმარი, პოპოვიჩი (კიუელი, 32), ემერტონი (სკოტ, 110), ვიდუკა, გრეტა, კოლინა, ბრედშიანი (ალოზა, 96).

ურუგვაი: კარინი, ლუგანო, დ. როლირგესი, მონტერო, (სოსა, 82), პაბლო გარსია, როლირგესი, ვარელა, დიოგო, რეკოზა (სალაიეზე, 73), რეგირო (ცსტოიანოფი, 89), მორალესი.

გაიმართა ამბანაგური შეხვედრებიც. მსოფლიოს 2006 წლის მონაწილეობაგან სამმა გუნდმა განიკადა მარცხი — სერბეთის, ანგოლის და შეჭოკის ნაკრებებმა. სერბმა ფეხბურთელებმა სტუმრად ვერაფერი გააწყეს სამხრეთკორეელებთან — 0-2, ხოლო ანგოლის ნაკრები მინიმალური ანგარიშით დამარცხდა იაპონიაში — 0-1.

შეჭოსლეები შინ 0-3 დამარცხდნენ ბულგარელებთან შეხვედრაში. სტუმრობას თავი გამოიჩინეს ვალანჯოს, ბოეინოვმა და ბერბატოვმა.

იტალიელები საკუთარ მოედანზე ფრეს დასჯერდნენ კოტ-დივუარის გუნდთან შეხვედრაში 1-1. მეტიც, „სკუადრა ძძერა" 86-ე წუთამდე 0-1 აგებდა (ანგარიში დროებამ გახსნა), მაგრამ დიანამ შეძლო სირცხვილისგან ეხსნა თავისი გუნდი.

იტალია: ბუფონი (ამელია, 71), ბარძალი, გროსი (ბამბროტა, 62), მატერაცი, მაკარდი (იდო, 46), ბარონე, დე როსი (ბაუეზო, 46), პირლო (დიანა, 46), დელ პიერო (ტომორანზო, 46), ჟილარდინო (ტონი, 46), იაკუნეტა.

არგენტინელმა ფეხბურთელებმა კატარში „გაისეირნეს" და ადგილობრივი ნაკრები 3-0 დაამარცხეს. გამარჯვებულთაგან ბურთები გაიტანეს რაკელმან, კრუსმა და აიალამ.

არგენტინა: აბონდანციო, აიალა, საშული (მილიტო, 83), სორინი, როდრიგესი, დემიკელისი (პოლიხინი, 46), ბატალია, ბიელსი (გრანსაული, 60), რაკელმე, მესი (ტევესი, 82), საგოლა (კრუსი, 62).

გაგაცნობთ სხვა ამხანაგური თამაშების შედეგებს: რუმინეთი — ნიგერია 3-0, კვიპროსი — უელსი 1-0, საბერძნეთი — უნგრეთი 2-1, პოლონეთი — ესტონეთი 3-1, ეგვიპტე — ტუნისი 1-2, ლუქსემბურგი — კანადა 0-1, სირია — სამხრეთი 0-3

* * *

გაიმართა 21-წლამდელთა ევროპის 2006 წლის ჩემპიონატის ფლეი-ოფის განმეორებითი შეხვედრებიც: ხორვატია — სერბეთი 1-1 (პირველი შეხვედრა 1-3), დანია — რუსეთი 3-1 (1-0), ჰოლანდია — სლოვენია 2-0 (0-0), ბელგია — უკრაინა 1-3 (3-2), პორტუგალია — შვეიცარია 2-1 (1-1), გერმანია — ჩეხეთი 1-0 (2-0), იტალია — უნგრეთი 1-0 (1-1), საფრანგეთი — ინგლისი 2-1 (1-1).

ინგლისი – ინგლისის პრემიერლიგის ისტორიაში საუკეთესო

დიდ ბრიტანეთში ჩატარდა გულშემატკივართა, პრემიერლიგის გუნდების მწერთნელთა და მოთამაშეთა გამოკითხვა. მისი შედეგების მიხედვით, ინგლისის პრემიერლიგის ისტორიაში საუკეთესო მოთამაშედ დაასახელეს „მანჩესტერ იუნაიტედის" 90-იანი წლების ფორვარდი ერიკ კანტონა. მან ხმების 17 პროცენტი მოაგროვა. მოქმედ ფეხბურთელთა შორის საუკეთესოდ აღიარეს ტიერი ანრი ლონდონის „არსენალიდან". საუკეთესო მწერთნელად — „ჩელსის" თავკაცი ჟოზე მოურინიო.

რეკონსტრუქცია

სამშაბათს ციურიხში ჩატარდა საზეიმო ცერემონია, რომელიც მიეძღვნა სტადიონ „ლეტციგრუნდის" რეკონსტრუქციის დაწყებას, — ამ სპორტულმა არენამ ეკრანის 2008 წლის ჩემპიონატის ეტაპის მატჩებს უნდა უმასპინძლოს. სტადიონი მზად ორი წლის შემდეგ იქნება.

სტადიონზე საზეიმოების დაწყებას „ჭრაზე შეკვეთა" აუწყოს ციურიხის მერმა ელმარ ლედერგერბერმა და ჭალებს საბჭოს წევრებმა: ცეტრან მარტელიმ და მონიკა ვებერმა, რომლებმაც სიმბოლურად ცოტაით „ჭიობშვეს" ნიშნებით ხელი.

ორი წლის შემდეგ ციურიხელებს შრავალფუნქციონალური სპორტული არენა ექნებათ, რომელიც 25 ათასიდან 50 ათას მაყურებელს დაიტევს. აღსანი, გაგიკვირდებათ, რომ არ ფიქსირდება მაყურებელთა დასწრების ზუსტი რიცხვი. საქმე ის არის, რომ საფეხბურთო მატჩებისათვის გათვალისწინებული 25 ათასი გულშემატკივრის დასწრება, მძლეოსანთა ტურნირებისათვის — 30 ათასის, ხოლო იმ შემთხვევაში, თუ სტადიონზე კონცერტი მოეწყობა, მაყურებელთა რაოდენობა 50 ათასს მიაღწევს. აქედან გამომდინარეობს სტადიონის მრავალფუნქციონირება.

პროექტის განხორციელება 110 მილიონი შვეიცარიული ფრანკი დაჯდება (დაახლოებით 73 მილიონი ევრო). დამატებით კიდევ 5,9 მილიონი ფრანკის (დაახლოებით 4 მილიონი ევრო) გამოიყოფა ევროპის 2008 წლის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპისთვის დამატებითი მოწყობილობების დამონტაჟებისათვის.

სარეკონსტრუქციო სამუშაოები არ ეტაპად ჩატარდება. მას შვეიცარიული კომპანია „ცურიქ" ახორციელებს. 9 თვეში, იქ, სადაც ახლა საწერთნელი მოედანია, აშენდება სტადიონის ძირითადი ტრიბუნა.

ამ სტადიონზე საფეხბურთო კლუბი „ციურიხი" ასპარეზობს. ეს გუნდი მომავალი წლის ზაფხულში უკანასკნელ შეხვედრას ჩაატარებს „ლეტციგრუნდზე" და ერთი წლით გადაბარდება „გრასჰოპერისის" კუთვნილ არენაზე — „ჰარდტურზეზე". 2006 წლის აგვისტოში ძველ „ლეტციგრუნდზე" უკანასკნელად ჩატარდება მძლეოსანთა ტრადიციული ტურნირი „უელთლარ ციურიხი".

რეკონსტრუქციის მერე ეტაპი ის არის, რომ ძველი ტრიბუნები აღიება და მის ადგილზე ახალს აშენებენ. დიდი ყურადღება დაეთმობა ეკოლოგიის საკითხსაც — სტადიონის მიმდებარე ტერიტორიაზე კეთილ მოშენდება ავტომანქანას შეამოწმებენ, რათა მათ ბრაების გამონაბოლქვი დასაშვებ ნორმას არ აღემატებოდეს. ამით ჭალაზე ხელმძღვანელობა მოსახლეობის ჯანმრთელობაზე ზრუნავს. ყურადღება მიექცევა, აგრეთვე, საშენებლო მასალის ხარისხსაც.

შეგახსენებთ, რომ ევრო2008 წლის ჩემპიონატის შესარჩევი ეტაპის ცენტრალური გაიმართება 2006 წლის 27 იანვარს ჭალაქ მონტრეში.

დამზადებულია საბერძნეთში

აეკ-ის კაპიტანი, ნახევარმცველი კონსტანტინოს კაცურანისი საბერძნეთის 2004-2005 წლების საფეხბურთო ხელნის საუკეთესო ფეხბურთელად აღიარეს. ის შედეგიანად თამაშობს მიმდინარე სეზონშიც – 28 ჩატარებულ შეხვედრაში უკვე 10 ბურთი აქვს გატანილი მეტოქეთა კარში.

კაცურანისის ბარეშე, საეჭვოა, რომ აეკ-ს ქვეყნის ზაოზანელ ჩემპიონატში მესამე ადგილი დაეკავებინა – ამ ფეხბურთელმა მართლაც დიდებულად ჩაატარა შეხვედრათა უმრავლესობა.

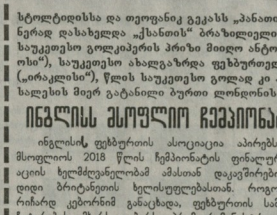

2004-2005 წლების სეზონის საბერძნეთის საუკეთესო ფეხბურთელისათვის განკუთვნილი პრიზი კაცურანისს ყოველწლიურ ზანგიმო ცერემონიაზე გადასცეს, რომელსაც ქვეყნის ფეხბურთის ფედერაცია აწყობს ხოლმე.

კაცურანისი გამოკითხვის შედეგების მიხედვით საუკეთესოდ აღიარეს. მან ხმების რაოდენობით გადაუსწრო „ოლიმპიაკოსი" მოთამაშე ივოროკლის ხტოლტიდისსა და თეოფანიკ გეკასს „პანათინაიკოსიდან". საუკეთესო ლეგიონერად დასახელდა „ჭსპანთს" ბრაზილიელი ფორვარდი ლუსიანო დე სოუზა, საუკეთესო გოლკიპრის პრიზი ბიელი ანეროს ნიკოპოლიდისმა („ოლიმპიაკოსი"), საუკეთესო ახალგაზრდა ფეხბურთელად აღიარეს პანაიოტის ვლახისა („პაოკალისი"), წლის საუკეთესო გოლად კი პაოკ-ის ფეხბურთელ ეზეკიელ მორტ გაბანილი ბურთი ლონდონის „არსენალის" კარში.

ინგლისს მსოფლიო ჩემპიონატის მასპინძლობა სურს

ინგლისის, ფეხბურთის ასოციაცია პარებს განაცხადი წარადგინოს ფიფაში მსოფლიოს 2018 წლის ჩემპიონატის ფინალური ეტაპის მასპინძლობაზე. ასოციაციის ხელმძღვანელობამ ამასთან დაავეშირებით, უკვე დაიწყო მოლაპარაკებები დიდი ბრიტანეთის ხელისუფლებასთან. როგორც ქვეყნის სპორტის მინისტრმა რიჩარდ ცემორნემ განაცხადა, ფეხბურთის სამშობლოში, მსოფლიო ჩემპიონატის ჩატარებას მხარს უჭერს პრემიერ-მინისტრი ტონი ბლერი, თუმცა, საკითხის საბოლოო გადაწყვეტა მომავალი წლის სექტემბერში მოხდება.

ანდრეი შევჩენკო: „ბოლოს და ბოლოს, მიველით პრიზი ვალლიანც!"

იტალიური „მილანის" უკრაინელი ფორვარდი ანდრეი შევჩენკო თვლის, რომ წელს ევროპის საუკეთესო ფეხბურთელის პრიზს იმსახურებს თავისი თანაგუნდელი პაოლო მალდინი.

„ბოლოს და ბოლოს, მიველით მალდინის პრიზი, ის დიდი კაპიტანია", – ასე მიმართავს შევჩენკო ხაზოგადოებას.

თვით მალდინი მიიჩნევს, რომ მას ასეთი პრიზი არ დაუმსახურებია.

„ხასამოვნოა ასეთი ხატყვების მოსმენა ანდრეი შევჩენკოსაგან, მაგრამ ვფიქრობ, რომ ბოლო სეზონი ჩემს კარიერაში საუკეთესო არ იყო. საერთოდ, ასეთი პრიზი ჭკუთვნით იმ ფეხბურთელებს, რომლებიც რაიმე ტიტულს იგებენ", – ამბობს მალდინი.

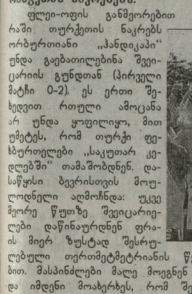

NBA ნბა

კობი ბრაიანტი ბრწყინავს

ნბა-ს რეგულარული ჩემპიონატის მორიგ შეხვედრაში „ლოს-ანჯელეს ლეიკერსმა" საკუთარ მოედანზე 97:92 დაამარცხა „ნიუ-იორკი". მასპინძლთა წარმატება კობი ბრაიანტის მაღალმა შედეგიანობამ განაპირობა. მან „ლეიკერსს" 42 ქულა შესძინა.

„ფინიქსში" შინ 103:115 დამარცხდა „მემფისთან". მასპინძლებს ვერ უშველა მერიონმა, რომელმაც 23 ქულა მოაგროვა და 11-ჯერ მოხსნა ბურთი ფარიდან.

„მემფისის" შემდგენლობაში საუკეთესო იყო სტადემაიერი, რომლის ანგარიშზეც 26 ქულა და 7 შედეგიანი გადაცემა.

„შარლოტამ" როგორც იქნა გამარჯვება იზეიმა — 122:90 დაამარცხა „ინდიანა". „შარლოტას" შემდგენლობაში გაიბრწყინა რაშმა, რომელმაც თავის გუნდს 35 ქულა შესძინა.

დაძაბული და საინტერესო გამოდგა „პორტლენდის" და „ჩიკაგოს" დაპირისპირება. „პორტლენდის" მეტოქე სამი ქულის სხვაობით — 96:93 დაამარცხა, გამარჯვებულთა გუნდის წევრმა რენდოლფმა 22 ქულა დააგროვა და 10-ჯერ მოხსნა ბურთი ფარიდან.

სხვა შეხვედრები: „ვოლდენ სტეიტი" — „მილუოკი" 87:90, „ნიუ ორლეანი" — „დენვერი" 81:91, „ტორონტო" — „ფილადელფია" 115:121, „ბოსტონი" — „სიეტლი" 100:113.

გურინში „კოკა-კოლას" გაყიდვა აკრძალეს

ზამთრის ოლიმპიური თამაშების მასპინძელი ქალაქის – ტურინის საბჭომ აკრძალა კომპანია „კოკა-კოლას" პროდუქციის გაყიდვა. ეს გამოწვეულია პოლიტიკოსების მოქალაქეებთან საარჩევნო პროგრამების ბრძოლით. ლეგალიზაციის მომხრეები ითხოვენ ნარკოტიკების ლეგალიზაციას, ხოლო მათი ოპონენტები ამ ნაბიჯს ეროვნული ტრადიციების ღალატად მიიჩნევენ. ამ ფონზე ტურინის საბჭომ გადაწყვიტა, რომ ქალაქში ვერ გაიყიდება ისეთი ამერიკული ბრენდები, როგორიცაა „კოკა-კოლა", „მაკდონალდსი" და „ბურგერ კინგი".

მსოფლიო თასზე

26 ნოემბრიდან 17 დეკემბრის ჩათვლით სანტა-მანტორსში გაიმართება ჭადრაკში მსოფლიო თასის გათამაშება, რომელშიც 128 მოჭადრაკე ისპანიაზე. მათ შორის არიან მაღალი რეიტინგის მქონენი. მაგალითად, ვასილი ივანჩუკი (უკრაინა), ალექსანდრ გრიშჩუკი (რუსეთი), ბორის გელფანდი (ისრაელი) და სხვები.

ფიდე 17 ნოემბერს დააჯილდოებს შეჯიბრების მონაწილეებს. სპორტი ფონდი მილიონ 572 ათასი დოლარია.

ქართველი მოჭადრაკეებიდან მსოფლიო თასის გათამაშებაზე ისპანიაზე ზეზენა აზმაიფარაშვილი, ზვიად izოორია, ბაადურ ჯობავა და ლევან ფანცულაია.

ისინბაევას მწვრთნელი რუსეთის ნაკრებთან იმუშავებს

პოკოთ ხტომაში მსოფლიოს 18-გზის რეკორდსმენის, ოლიმპიური ჩემპიონის ელენა ისინბაევას მწვრთნელი ევგენი ტროფიმოვი რუსეთის ნაკრების თავკაცად დანიშნეს.

„მე ვესაუბრე რესეთის მძლეოსნობის ფედერაციის პრეზიდენტს ვალენტინ ბალახნიჭეს. მოსაკრებელი დარჩა მხოლოდ ფორმალური საკითხები და უკვე 1 იანვრიდან შეუდგები ჩემი ახალი მოვალეობის შესრულებას", — განაცხადა ევგენი ტროფიმოვმა.

ევგენი ტროფიმოვმა ბოლო პერიოდში ბრწყინვალე წარმატებებს მიაღწია პოკით მხტომელ ელენა ისინბაევასთან ერთად. ეს უკანასკნელი მოულოდნელად შემოჩნია სპორტის სამყაროში, დღემდე 23 წლის პოკით მხტომელს უკვე მსოფლიოს 18 რეკორდი აქვს დამყარებული... ეს არის სულ სქესის წარმომადგენელი, რომელიც თავისუფლად „დფრინავს" 5 მეტრზე მეტ სიმაღლეზე. ისინბაევას ადარებენ ლეგენდარულ სერგეი ბუბკას. ეს უკანასკნელი სულაც არ სწყინს. პირიქით, სიამოვნებით ელის დონეციის ტურნირზე ელენას გამოჩენას, — ბუბკას სჯერა, რომ ისინბაევა დაამყარებს მორიგ რეკორდს. სხვათა შორის, დონეციის მძლეოსნთა ტურნირი სწორედ სერგეი ბუბკას სახელობისაა.

ადრე ტროფიმოვი და ისინბაევა ერთად მუშაობდნენ ვოლგოგრადში. მწვრთნელის მთავარი მიზანი სპორტსმენის საერთაშორისო დონეზე მომზადება იყო. მას შემდეგ, რაც ისინბაევამ ათიწლიან გამორთულ რეკორდებს დამყარება დაიწყო, ტროფიმოვმა ჩათვალა, რომ რუსეთის ნაკრებთან მუშაობის დროც დადგა. ახლა მასორი ამოცანა აქვს გადასაჭრელი — მომზადოს რუსი პოკით მხტომელები 2008 წლის ოლიმპიური თამაშებისათვის და... გაუწიოს კონკურენცია ისინბაევას. ამ უკანასკნელის შეუგებთან მიახლოებას დღისითაც ვერც ერთი სპორტსმენი ვერ ბედავს.

ისინბაევასთან კონკურენციის გაწევა ტროფიმოვს მისი დამარცხებისათვის კი არ სჭირდება, არამედ იმისათვის, რომ ელენას ახალი მიზნები დაუსახოს — როგორც კი ისინბაევა ოგრძნობს რომელიმე კონკურენტის მიახლოებას, ის მაშინვე ახალი რეკორდის დამყარებაზე იწყენებს.

პოდიუმზე ერთმანეთის დაეტაკნენ

15 დეკემბრიდან დანიშნული ორთაბრძოლა პროფესიონალ ხუკერმძიმეწონოსან მოკრივეებს სუდანან იბრაგიმოვსა და ლენს უიტაკერს შორის. გუშინ მათ პრესკონფერენცია მოაწყვეს ვერნანდესტადიონზე, რომელის შემდეგაც დარბაზში, პოდიუმზე ავიდნენ ფოტო და ტელეკამერების წინ პოზირებისათვის. ისინი ერთმანეთის პირისპირ წარსდგნენ.

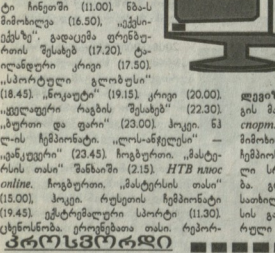

უიტაკერმა პოზირების დროს მუშტი მიბეჭდა იბრაგიმოვის სახეხთან, შემდეგ ამ უკანასკნელმაც იგივე გააკეთა. ეს კი ლენს არ მოეწონა და მომავალ მეტოქეს მუშტი ილაშქრა. ატყდა ჩხუბი და გასაშველებლად ორივე მოკრივის ბანაკის წევრები ჩაერთვნენ... ყველაზე მეტად დაზარალდა იბრაგიმოვის მენეჯერი სამსონ დევაღიში, რომელმაც ორივე მოკრივისგან ძლიერი დარტყმები მიიღო და გონება დაკარგა.

ადგილზე გამოძახებულმა ექიმებმა მენეჯერი საავადმყოფოში გაგზავნეს. ლენს უიტაკერმა ხელი დააზიანა, ამ ფაქტმა კი შეიძლება 15 დეკემბრის ორთაბრძოლა ჩაშალოს.

მნიშვნელოვანი სპორტული გაღაცემები

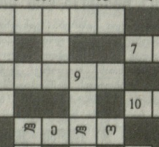

18 ნოემბერი, პარასკევი

HTB plus sport. „პირველის ფორმულა" (10.00). კრიკი. მსოფლიო ჩემპიონატი ჩინეთში (11.00). ნბა-ს მიმოხილვა (16.50), „აქცენტზე", გადაცემა ფრენბურთის შესახებ (17.20). ტაილანდური კრივი (17.50). „სპორტული გლობუსი" (18.45). „ნოკაუტი" (19.15). კრივი (20.00). „ფეხბურთი რაგბის შესახებ" (22.30). „ბურთი და ფარი" (23.00). მოკი. ნბ-ლის ჩემპიონატი. „ლოს-ანჯელესი" — „ატლანტური" (23.45). ჩოგბურთი. „მასტერსის თასი" შანხაიში (2.15). *HTB plus online.* ჩოგბურთი. „მასტერსის თასი" (15.00), ხოკეი. რესეთის ჩემპიონატი (19.45). ეგზოტიკალური სპორტი (11.30). ცხენსპორტი. ერთნენთაობა თასის. რეპორტაჟი (12.00). ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (15.00). ფეხბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატის შესარჩევი ციკლის მიმოხილვა (16.00). ძალოსნობა (21.00).

19 ნოემბერი, შაბათი

**საქართველოს ტაქლდეგიონი. მზე. ინგლისის პრემიერლიგის მატჩები (16.45, 19.00). *HTB plus sport.* ამერიკული ფეხბურთი. კერის მიმოხილვა (10.00). კრივი. მსოფლიო ჩემპიონატი ჩინეთში (11.00). ფიგურული სრიალი. საერთაშორისო შეჯიბრება. გრან პრი საფრანგეთში (16.40). საათობრივი სპორტი. მსოფლიო თასის გათამაშების ეტაპი (20.40). ფიგურული სრიალი (22.45). ხოკეი. ნბ-ლის ჩემპიონატი. „ფეტროტი" — „სენტ ლუისი" (4.30). *HTB plus online.* ცურვა. მსოფლიო თასის გათამაშების ეტაპი ავსტრალიაში (12.30). ჩოგბურთი. „მასტერსის თასი" შანხაიში (15.00). ფეხბურთი. გერმანიის ბუნდესლიგის ჩემპიონატი (20.25). ფეხბურთი. პოლანდიის ჩემპიონატი. „ალკმაარი" — „პსვ (22.55). ფეხბურთი. ესპანეთის პრიმერადივიზიონი. „რეალი" — „ბარსელონა". პირველი (0.55). EUROSPORT. სამლაჟო ფრენბურთი. მსოფლიო ჩემპიონატი (11.30). ფეხბურთი. საუკეთესო 24 კლუბი (13.00). საათობრივი სპორტი. მსოფლიო ჩემპიონატი (13.30). ფეხბურთი. პორტუგალია „გოლი" (17.00). სუმო (22.00). საბრძოლო ხელოვნება (23.00). ეგზოტიკალური სპორტი (2.00). ეფროსპორტის ახალი ამბები (2.30).

20 ნოემბერი, კვირა

**საქართველოს ტაქლდეგიონი. მზე. ინგლისის პრემიერლიგის მატჩი (20.00). მოსკოვის 1-ლი ართა. პრეზენტაცია კრივი. პოპკინსი — ტეილორი (1.10). *HTB plus sport.* კრივი. მსოფლიო ჩემპიონატი ჩინეთში (11.00). საათობრივი სპორტი. მსოფლიო თასის გათამაშების ეტაპი (14.50). ცურვა. მსოფლიო თასის გათამაშების ეტაპი (15.45). ხოკეი. ნბ-ლის ჩემპიონატი. „ფეტროტი" — „სენტ ლუისი" (18.00). საბრძოლო ხელოვნების ფორუმი (20.15). „დიდი რინგი" (22.30). მაგიდის ჩოგბურთი. „პრო ტური ფინალი" (0.30). ამერიკული ფეხბურთი (5.30). *HTB plus online.* ჩოგბურთი. „მასტერსის თასის" ტურნირი შანხაიში (12.00). საათობრივი სპორტი. მსოფლიო თასის გათამაშების ეტაპი (15.25). ფიგურული სრიალი. გრან პრი საფრანგეთში (18.40). ფეხბურთი. ესპანეთის ჩემპიონატი (21.55). ფეხბურთი. საფრანგეთის ჩემპიონატი. „ბორდო" — „პსჟ (23.50). EUROSPORT. ატლასპორტი. „ფორმულა-3". საორტანენტოთაორისო თასი (11.30). საათობრივი სპორტი (13.45). ძალოსნობა. მსოფლიო ჩემპიონატი (17.00). საბრძოლო ხელოვნება (22.00). მოტოსპორტი (0.30). კრივი (1.30). ოლიმპიური თამაშები. ზისი — ტურინი (2.30). სუმო (3.15).

ტაისონი ნახეს და... იცნობეს

ბრიტანეთის ქალაქ დერბიში ერთ-ერთ სასტუმროში გაიმართა სახეიმო ბანკეტი, რომელზედაც მიპატიჟებული იყო მსოფლიოს ყოფილი ჩემპიონი პროფესიულ კრივში მაიკ ტაისონი. ბანკეტის დასრულების შემდეგ, როდესაც ტაისონმა დატოვა სასტუმრო, ფოიეში ატყდა მასობრივი ჩხუბი. სასტუმროს ერთმა თანამშრომელმა გამოიძახა პოლიცია, თუმცა, როცა სამართალდამცავები ადგილზე მივიდნენ, სიტუაცია დაწყნარებული დაუხვდათ. იქ მყოფი სახეზე ეტყობოდათ სერიოზული ჩხუბის კვალი. ერთ-ერთი მოჩხუბარი პოლიციამ დააკავა. საინტერესოა, რომ იქ მყოფთაგან არავის არ სურდა ჩვენების მიცემა სამართალდამცავებისათვის, რომლებმაც საქმის გამოძიება დაიწყეს. დანაშტებულთან შეიძლება იმის თქმა, რომ ამ ჩხუბის მიზეზი არც ბანკეტის მომწყობი დერბიშირის საგრაფო და არც მაიკ ტაისონი არ ყოფილა. ჩხუბში უბრალო მაყურებლები მონაწილეებიც, რომლებმაც საკუთარი ბილეთები შეიძინეს, რათა ენახათ ბანკეტზე მიპატიჟებული ცნობილი ადამიანები.

რას აბრალებენ დინამოს?

სერბეთის და ჩერნოგორიის პრემიერლიგის ბომბარდირი ოფიციალური ბრალი წაუყენეს სერბიის სახელგანთქმულ კალათბურთელ ვლადე დივაცს. სამართალდამცავების ცნობით, ნბა-ს კლუბების „ლეიკერსის", „შარლოტასა" და „საკრამენტოს" ყოფილმა ცენტრფორვარდმა, თავის დროზე არ ისურვა ქვეყნის არმიაში სამსახური. ამასთან დაკავშირებით კომენტარი გააკეთა დივაცმა. „ძალიან გამიკვირდა, როცა ეს ამბავი შევიტყვე. თავის დროზე ყველანაირი დოკუმენტი წარვუდგინე სერბიის და ჩერნოგორიის საელჩოს ამერიკის შეერთებულ შტატებში. აღნიშნული დოკუმენტები სრულიად საკმარისი იყო სამხედრო სავალდებულო სამსახურიდან ჩემი დათავისუფლებისათვის. ვიმედოვნებ, რომ სიტუაცია უახლოეს დღეებში გაირკვევა.

ევროპის ჩემპიონის პრიზის მოწოდა ჩამოართვეს

ავტორბოლეების სერია „ნასკარ ნექსტელ კაპ"-ში მომქმედი მსოფლიო ჩემპიონი კურტ ბუში სეზონის ბოლომდე ევროპის ავსპორტსმენი იყო. ამის მიზეზი ის არის, რომ პილოტი პოლიციამ დააკავა ნასვამ მდგომარეობაში. კურტმა ფინქსთან (აშშ) ახლოს დასაშვები სიჩქარეს 15 კილომეტრი საათით გადააჭარბა. როცა სამართალდამცავებმა გააჩერეს, მან უარი განაცხადა, სული ჩაებერა სპეციალურ, მთვრალი მძღოლების გამოსავლენ მილში.

მთავარი რედაქტორი თენგიზ ბაჩიბერაძე

ჭადრაკი

თარაზულად: 3. სპორტული შეჯიბრების საფეხმრისტრაციო დარგი. 6. ჩქარი, სწრაფი, ანუ ... 7. ქართველი კალათბურთელი. ოლ. ჩემპიონი, 8. ნბა-ს კლუბი, 10. ვეტერანი ბრაზილელი ფეხბურთელი, მსოფლიო ჩემპიონი, 11. საქართველოს საფეხბურთო კლუბი, 13. ესპანეთის საფეხბურთო კლუბი, 14 ძიუდოს ტექნიკური ხერხი, 18. რუსეთის საკალათბურთო გუნდის მწვრთნელი, 19. ჩოგბურთში პროფესიული კრიზის ლეგენდა, არჩი ... 21. ძიუდოს ტექნიკური ხერხი, 22. ლეგენდარული ტრაპიზონიდან მხტომელი ჩეხი სპორტსმენი, ოლიმპიური ჩემპიონი (1968), ირიე ... 23. ცნობილი ბუტერბროდი ფეხბურთელი.

ვერტიკალურად: 1. რბოლა კარტებით, საავტომობილო სპორტის სახეობა, 2. ძიუდოისტის ჩასაგდელი, 3. წარსულში ცნობილი რიგელი ვაჟი მოჭადრაკე, 4. „ფორმულა-1"-ის ლეგენდარული მრბოლი, ალენ ... 5. პირველი ოლიმპიური ჩემპიონი საქართველოდან, 9. „ფანტომასად" შერაცხული საფეხბურთო მსაჯი, 12. მსოფლიოს ერთ-ერთი საუკეთესო ფეხბურთელი-მეკარე, მს. ჩემპიონი (1958, 1962), 14. გერმანიის საფეხბურთო კლუბი, 15. მძლეოსნობაში სახტომი ადგილი, 16. მუზარადი, ანუ ... 16. ფეხბურთში, კუთხური ჩაშოზილის ადგილის მიმანიშნებელი მცირე ზომის დროშა, 17. საორანგეთის საფეხბურთო კლუბი, 20. ცნობილი ლიბერიელი ფეხბურთელი.

მოამზადა ნოდარ ჯამპასიძემ.

ჭრელი ჯვრები

თარაზულად: 2. რიგი, 8. ჩხოლა, 10. არდენსი, 11. სტე- 13. სპი, 15. ვოინოვი, 18. ბორჰოვი, 20. ბეტე, 21. „ფერარი", 22. ვერნი, 23. სპორთი, 24. ფილა.

ვერტიკალურად: 1. სო, 2. რალი, 3. გო, 4. კარპოვი, 5. კვინტი, 6. კრესპო, 7. „ბაია", 9. ბატისტუტა, 12. ლიბერო, 14. არიგო, 16. ნერინი, 17. „ფერარი", 19. ვოზა.

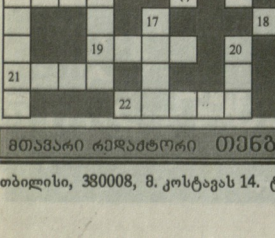

საკვადრატო ეთიუდი

ა. ჩიმბაროვსკისი
„პრობლემდელი"
(1958 წ.)

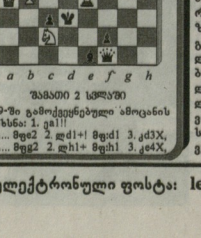

თამაშობენ თეთრები და ათავებენ 2 სვლაში

№89-ში გამოქვეყნებული ამოცანის პასუხები: 1. ე8!!!

1. ..... მდე2 2. ლd1+! მდd1 3. ქძ3X,
1. ..... მდg2 2. ლh1+ მდh1 3. ქ:e4X.

თბილისი, 380008, მ. კოსტავას 14. ტელ. 99-56-14, 98-23-94, 899 55 48 97. ინდექსი 66435 INDEX. ელექტრონული ფოსტა: lelosport2005@yahoo.com